

รายงานสรุปผลการดำเนินงาน

ของ

คณะอนุกรรมการความร่วมมือ เศรษฐกิจ การศึกษา มิตรภาพ ไทย-จีน-อาเซียน

ในคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

คณะอนุกรรมการความร่วมมือ เศรษฐกิจ การศึกษา มิตรภาพ ไทย-จีน-อาเซียน
ในคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร

๑) โครงสร้างคณะอนุกรรมการฯ ประกอบด้วย

อนุกรรมการ

๑. นายสุรพล เกียรติไชยากร	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกุสุมาลวดี ศิริโกมุท	รองประธานคณะอนุกรรมการ
๓. นายรุ่งเดช หลิว	อนุกรรมการ
๔. นายเจริญ รุจิราโสภณ	อนุกรรมการ
๕. นายวฤทธิ์ ไกรฤกษ์	อนุกรรมการ
๖. นายจริน ศิริ	อนุกรรมการ
๗. นางสาวปาริตา เสือพันธ์	อนุกรรมการ
๘. นายชัยภัทร ตริอุดม	อนุกรรมการ
๙. ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัชดา ธนาดีเรก	โฆษกคณะอนุกรรมการ
๑๐. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จารุพรรณ กุลดิลก	เลขานุการคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

๑. นายจำลอง พรหมสวัสดิ์
๒. นายศักดิ์ดา แม่นสุวรรณ
๓. นายขจรศักดิ์ ทิพย์ทัศน์
๔. นายยุทธพงษ์ ศุภปัญญาพงศ์
๕. นายณรงค์ นิมสกุล
๖. พันเอกทัศน อินทรพงษ์
๗. พันเอกหญิงระพีพรรณ สำเร็จวิทย์
๘. พันเอกชาญเวช ทองดี
๙. นายฐานวัฒน์ วิบูลย์ธนสาร
๑๐. นางสาวทรงลักษณ์ เหลลาผา
๑๑. นายวานิตย์ อินทร์ักษ์
๑๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐากร บุญญชน์
๑๓. พลตำรวจโทชัยเทพ ยิ้มละมัย
๑๔. นายบรรพต วนิชพุทธรักษา
๑๕. นายสมบัติ วิอังศุธร

๒) ภารกิจงานและการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ภารกิจงานของคณะอนุกรรมการฯ ได้มุ่งเน้นความสำคัญทางเศรษฐกิจ การศึกษา มิตรภาพไทย-จีน-อาเซียน เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกันระหว่างไทย-จีน-อาเซียน โดยมีพันธกิจ วิสัยทัศน์ พันธกิจ ดังนี้

พันธกิจ “เราจะใช้ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ มิตรภาพไทย-จีน-อาเซียน เป็นช่องทางในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพคนไปสู่ความสำเร็จในการพัฒนาเศรษฐกิจไทย-จีน-อาเซียน ร่วมกันอย่างยั่งยืน”

วิสัยทัศน์ “การนำเอาทรัพยากรมนุษย์ของไทย-จีน-อาเซียน ที่มีจำนวนกว่าครึ่งโลกมาให้ความรู้ คู่การปฏิบัติ โดยการจัดการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมร่วมกันทำให้คุณภาพชีวิตของประชากรในภูมิภาคนี้ดีขึ้น”

พันธกิจ “ใช้ความสัมพันธ์และมิตรภาพระหว่างไทย-จีน-อาเซียน ร่วมกันจัดการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่มีเป้าหมายเดียวกัน คือความเจริญรุ่งเรืองและสันติสุขของโลกในภูมิภาคนี้

ซึ่งมีกลยุทธ์ในการดำเนินภารกิจงาน ๕ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ : แสวงหาช่องทางทำธุรกิจการค้าร่วมกันอย่างเป็นธรรม

กลยุทธ์ที่ ๒ : จัดตั้งองค์กรเพื่อพัฒนาคนเป็นผู้นำในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้มีคุณภาพ

กลยุทธ์ที่ ๓ : จัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในแต่ละด้านเพื่อพัฒนาคนตามกลุ่มเป้าหมาย และวัตถุประสงค์

กลยุทธ์ที่ ๔ : จัดการศึกษา จัดทำหลักสูตรในทุกระดับให้มีคุณภาพที่สอดคล้องกับความต้องการพัฒนาคนในแต่ละด้าน

กลยุทธ์ที่ ๕ : สร้างความสัมพันธ์ที่ดียังยืนกับองค์กรต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคนและเศรษฐกิจภายใต้ยุทธศาสตร์ที่วางไว้ทั้งไทย-จีนและอาเซียน

โครงสร้างภายใต้กรอบงาน ประกอบด้วย

- แผนพัฒนา แบบที่ ๑ ประกอบด้วย ไทย (๑) จีน (๒) และ อาเซียน (๙) จากโครงสร้างแผนพัฒนาจะเกี่ยวพันกับกลยุทธ์ที่ว่าแม้จะไม่มีความต้องการของฝ่ายการเมืองคือรัฐบาลแต่กลไกการดำเนินงานต่างๆ ยังคงอยู่เนื่องจากมีองค์กรในการรองรับการพัฒนา

- แผนพัฒนา แบบที่ ๒ ประกอบด้วย ไทย (๑) จีน (๒) และ อาเซียน (๙) จากโครงสร้างแผนพัฒนาได้จัดให้มีศูนย์การค้าไทย-จีน-อาเซียน (ASEAN TRADE CENTER) ซึ่งมีแนวคิดมาจากฐานคิดการทำงานทั้ง ๔ ฐานคิด คือ ๑) ฐานคิดที่มาจากประชาคมอาเซียน ๒) ฐานคิดจากความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ๓) ฐานคิดจากอำนาจรัฐ ๔) ฐานคิดจากศักยภาพและความสามารถของอนุกรรมการและที่ปรึกษา

โครงสร้างการทำงานของคณะอนุกรรมการ ประกอบด้วยคณะทำงาน ๓ ชุด ได้แก่

๑. คณะทำงานฝ่ายจัดทำกรอบภารกิจและโครงสร้าง คณะทำงานชุดนี้ มีภารกิจสำคัญคือ ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจ การค้า วัฒนธรรม การศึกษา ไทย-จีน-อาเซียน จากการศึกษาให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่/ผู้เชี่ยวชาญ ที่เข้าร่วมประชุมกับคณะอนุกรรมการ ตลอดจนเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎร ต่อไป

๒. คณะทำงานฝ่ายประสานงานองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน คณะทำงานชุดนี้มีหน้าที่พิจารณาเชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่างๆ/บุคคลผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำงานคณะอนุกรรมการ มาให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์

๓. คณะทำงานฝ่ายจัดการการศึกษาและเตรียมการจัดตั้งองค์กร คณะทำงานชุดนี้มีหน้าที่ศึกษาภารกิจของคณะทำงานชุดที่ ๑ และ ชุดที่ ๒ เพื่อจัดทำเป็นหลักสูตรให้ความรู้กับคนเฉพาะกลุ่มหรือผู้ที่สนใจ เข้าร่วมกิจกรรม การฝึกอบรม การสัมมนา การสนับสนุนผลิตเอกสาร ตำรา ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดำเนินการจัดการเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศจีนและประเทศกลุ่มอาเซียน ให้กับผู้ที่สนใจ อีกทั้งนั้น วางแผนและจัดทำโครงสร้างประกอบการเตรียมการจัดตั้งองค์กรเพื่อรองรับภารกิจทั้งหมดที่คณะอนุกรรมการดำเนินการร่วมกันหลังจากได้รับอนุมัติแผนงานจากคณะกรรมการต่างประเทศ สภาผู้แทนราษฎรและรัฐบาลข้อมูลจากหน่วยงานต่างๆ/บุคคลผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องับภารกิจการงานคณะอนุกรรมการ

บทที่ ๑

สรุปผลการประชุมคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการฯ ได้มอบหมายให้คณะทำงานฝ่ายประสานงานองค์กรภาครัฐและภาคเอกชน พิจารณาเชิญเจ้าหน้าที่จากหน่วยงาน/บุคคลผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ มาให้ข้อมูล ซึ่งมีหน่วยงานเข้าร่วม ประชุมกับคณะอนุกรรมการ พอสรุปผลการประชุมได้ดังนี้

๑) กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ

ภาพรวมความสัมพันธ์อาเซียน – จีน

- ความร่วมมือด้านความมั่นคง : จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกของอาเซียนที่ภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในการประชุมสุดยอดอาเซียน – จีน ครั้งที่ ๗ ในเดือนตุลาคม ๒๕๔๖

- ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ : จีนเป็นประเทศคู่เจรจาแรกที่เสนอให้มีการจัดตั้งเขตการค้าเสรีกับอาเซียน และในปี ๒๕๕๓ จีนได้ก้าวขึ้นเป็นประเทศคู่ค้าอันดับ ๑ ของอาเซียน โดยมีมูลค่าการค้ารวมเท่ากับ ๒๙๒.๗๘ พันล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๖ ของมูลค่าการค้าทั้งหมดของอาเซียน และตลาดส่งออกอันดับ ๒ ของอาเซียน

- ความร่วมมือด้านการพัฒนา สังคม และวัฒนธรรม : อาเซียนและจีนตกลงที่จะร่วมมือใน ๑๑ สาขาหลัก ได้แก่ ๑) การเกษตร ๒) ICT ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ๔) การพัฒนาลุ่มน้ำโขง ๕) การลงทุน ๖) พลังงาน ๗) การขนส่ง ๘) วัฒนธรรม ๙) สาธารณสุข ๑๐) การท่องเที่ยว ๑๑) สิ่งแวดล้อม

การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)

- การเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษายังต้องมีการปรับปรุง ปัญหาสำคัญคือ การมองอาเซียนเป็นเรื่องไกลตัว ความไม่เข้าใจว่าเรื่องประชาคมอาเซียนแตกต่างกับอาเซียนอย่างไร ซึ่งขณะนี้มีการจัดทำมาตรฐานร่วมกัน (Benchmark) โดยมีสำนักงานเลขาธิการอาเซียนเป็นหน่วยงานหลัก ในการจัดทำ นอกจากนี้ ประเทศสมาชิกอาเซียนได้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) ใน ๗ สาขาด้วยกันคือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์ และนักบัญชี ส่วนสาขาอื่น ๆ ยังอยู่ระหว่างพิจารณา ในเรื่องภาษาทั้งภาษาอังกฤษและภาษาอาเซียน ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้โดยระดับอุดมศึกษาค่อนข้างขับเคลื่อนได้เร็วกว่าระดับ ประถมศึกษา/ระดับมัธยมศึกษา

- สำหรับความร่วมมือด้านการศึกษาในกรอบอาเซียน – จีน จากการประชุมสุดยอดอาเซียน – จีน ครั้งที่ ๑๔ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่บาหลี จีนได้เสนอให้จัดตั้งศูนย์อาชีวศึกษาและฝึกอบรม จำนวน ๑๐ แห่งในอาเซียน โดยสถานะล่าสุดจีนกำลังอยู่ในระหว่างการหารือภายในระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับรายละเอียดต่างๆ และจากการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสการศึกษาอาเซียนล่าสุดที่ประชุมฯ ได้หารือกันในเรื่องการโอนหน่วยกิตในบางสาขาวิชาซึ่งคาดว่าจะมีการพัฒนาความร่วมมือมากขึ้นตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีแผนการดำเนินงาน ๕ ปี ด้านการศึกษาอาเซียน โดยกระทรวงศึกษาธิการของไทย ได้นำแผนการดำเนินงานดังกล่าวบรรจุในแผนยุทธศาสตร์ของกระทรวงฯ ซึ่งแผนดังกล่าวเน้นเรื่องการสร้างความตระหนักรู้ด้านอาเซียน การพัฒนาขีดความสามารถของนักเรียน/นักศึกษา การจัดทำหลักสูตรอาเซียน

๒) กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

กรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มีภารกิจเกี่ยวกับการเสนอแนะแนวทางในการกำหนดและดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจของประเทศเป็นหน่วยงานประสานงานกลางของรัฐบาลในการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับรัฐบาลต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ ในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาคและพหุภาคี โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในการติดตาม ศึกษา ประมวล วิเคราะห์พัฒนาการและแนวโน้มเศรษฐกิจโลก เสนอแนะแนวทางในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศด้านการเงิน การค้า การลงทุน เทคโนโลยีและการพัฒนา เสนอแนะนโยบาย ทำที่ และเข้าร่วมในการเจรจา ทำความตกลงและดำเนินการในกรอบความร่วมมือและความตกลงระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ ศึกษา ประมวล วิเคราะห์ ภาวะเศรษฐกิจของประเทศและต่างประเทศ เพื่อเสนอแนะแนวทางในการส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลทางเศรษฐกิจและโอกาสทางการค้า การลงทุน ในต่างประเทศให้แก่ภาคเอกชนของไทย เพื่อส่งเสริมและรักษาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของภาคเอกชนของไทย ตลอดจนประสานกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการดำเนินความสัมพันธ์ทางด้านเศรษฐกิจในกรอบความร่วมมือและความตกลงทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

การแบ่งส่วนราชการของกรมเศรษฐกิจระหว่างประเทศ แบ่งเป็น ๓ กอง ดังต่อไปนี้

(๑) กองสนเทศเศรษฐกิจ มีอำนาจหน้าที่ติดตาม ศึกษา ประมวลข้อมูลและวิเคราะห์สถานะแนวโน้ม นโยบาย และพัฒนาการทางด้านเศรษฐกิจของต่างประเทศ เพื่อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายและการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจของไทย ประสานและอำนวยความสะดวกกับภาครัฐและเอกชนของไทย และต่างประเทศเพื่อขยายโอกาสในด้านการค้า การลงทุน และการส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยในต่างประเทศ

(๒) กองนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ มีอำนาจหน้าที่ติดตาม ศึกษา ประมวล วิเคราะห์สถานะและแนวโน้มเศรษฐกิจโลก เพื่อเสนอแนะนโยบายและแนวทางในการดำเนินงานด้านเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ด้านการเงิน การค้า การลงทุน เทคโนโลยี และการพัฒนา เป็นหน่วยประสานงานกลางในการกำหนดนโยบายและดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศในกรอบความร่วมมือในระดับพหุภาคี

(๓) กองส่งเสริมสัมพันธ์และความร่วมมือ มีอำนาจหน้าที่ติดตาม ศึกษา ประมวล วิเคราะห์ และเสนอแนะนโยบายและแนวทางในการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศในระดับอนุภูมิภาค และภูมิภาค เป็นหน่วยประสานงานกลางในการเจรจาจัดทำและการดูแลการปฏิบัติตามความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ในกรอบความร่วมมือระดับอนุภูมิภาคและภูมิภาค และดูแลความตกลงเพื่อการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนและความตกลงเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อน

๓) สมาคมอาเซียน – ประเทศไทย

สมาคมอาเซียน – ประเทศไทย (ASEAN Association – Thailand) ได้รับการประกาศจัดตั้งขึ้นโดยกระทรวงการต่างประเทศเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยมีมุ่งหวังให้สมาคมฯ เป็นองค์กรภาคประชาสังคมที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยส่งเสริมการดำเนินงานของภาครัฐและสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับความร่วมมือของอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้กระบวนการสร้างประชาคมอาเซียนประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ สมาคมอาเซียน – ประเทศไทย

มีเป้าหมายที่จะช่วยทำให้ประชาชนได้เข้าใจ และตระหนักถึงประโยชน์ของอาเซียนที่มีต่อการดำเนินชีวิต ทั้งยังมุ่งหวังที่จะเป็นช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียนผ่านการดำเนินกิจกรรมของสมาคมฯ และจะเป็นเวทีที่เปิดกว้างเพื่อรับฟังความคิดเห็นต่างๆ เกี่ยวกับอาเซียนจากภาคประชาชนหลากหลายสาขาอาชีพ

วัตถุประสงค์ของสมาคมฯ

(๑) สร้างมิตรภาพและความเข้าใจระหว่างประชาชนของประเทศต่างๆ ในสมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (อาเซียน) เพื่อสันติภาพ ความมั่งคั่ง ความเป็นอยู่ที่ดี ของประเทศสมาชิกและประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียน

(๒) เป็นกลไกคู่ขนานกับภาคราชการในการส่งเสริมให้ประชาชนไทยมีความสำนึกถึงความเป็นประชาชนอาเซียนซึ่งจะต้องมีความเอื้ออาทรต่อกัน

(๓) เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนและของประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิชาการ สังคมและวัฒนธรรมให้แก่ประชาชน

(๔) ส่งเสริมความร่วมมือในด้านเศรษฐกิจ สังคม วิชาการ ตลอดจนการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ระหว่างประชาชนของประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงการจัดกิจกรรมร่วมกัน และการแลกเปลี่ยนการเยือนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนของภาคประชาชน หรือภาคประชาสังคม

(๕) เป็นศูนย์กลางประสานการดำเนินงานขององค์การอื่นใดที่มีใช้รัฐบาล กับภาคประชาสังคม ทั้งทางด้านสังคม วัฒนธรรม การศึกษาวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม การจัดการภัยพิบัติ สาธารณสุข การพัฒนา สิทธิมนุษยชน และเรื่องอื่นๆ ที่จะเป็นการส่งเสริมการสร้างประชาคมอาเซียนภายใต้กฎบัตรอาเซียน

(๖) วัตถุประสงค์อื่นใดตามที่คณะกรรมการของสมาคมฯ ได้มีมติเห็นชอบและได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการต่างประเทศ รวมทั้งได้รับการจดทะเบียนจากนายทะเบียนเรียบร้อยแล้ว

สิ่งที่ยังบกพร่องอยู่สำหรับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน คือ การเตรียมความพร้อมทางด้านจิตใจ ดังนั้น นอกจากหน่วยงานของรัฐแล้ว จำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ประชาสังคมเข้ามามีบทบาทในการกระตุ้นให้ประชาชนมีความตื่นตัวมากขึ้น การทำงานของสมาคมฯ ประกอบไปด้วยบุคลากร ทั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐและนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญต่างๆซึ่งทำงานด้วยจิตอาสา ไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ

สำหรับอุปสรรคในการเตรียมความพร้อมสู่เป็นประชาคมอาเซียนคือ การมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อประเทศเพื่อนบ้าน อาจทำให้การรวมตัวกันไม่แน่นแฟ้น ประเทศที่สามมีโอกาสเข้ามาแทรกแซงจนฉวยผลประโยชน์ได้ ดังนั้น ทางสมาคมฯจึงให้ความสำคัญต่อการปลูกฝังทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับอาเซียนต่อกลุ่มเยาวชน นอกจากนี้ ด้านวรรณกรรม สมาคมฯได้เคยให้ทุนแก่คุณประภัสสร เสวิกุล เดินทางไปยังประเทศต่างๆ เพื่อเขียนหนังสือเกร็ดความรู้เกี่ยวกับแต่ละประเทศ ฯลฯ

ในส่วนของประเทศจีนนั้น โดยตัวเศรษฐกิจของอาเซียนเอง ไม่ได้มีมูลค่าที่น่าสนใจมากนักสำหรับจีน แต่จุดสำคัญคือ อาเซียนเป็นภูมิภาคศาสตร์ในการขนส่งสินค้าผ่านจากกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เอเชียใต้ ตะวันออกกลาง ยุโรป และแอฟริกา ดังนั้น การก่อสร้างถนนเชื่อมต่อระหว่างประเทศต่างๆ จะเป็นประโยชน์อย่างมากในอนาคต

โครงการและกิจกรรมของสมาคมฯเพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับอาเซียน

- โครงการวรรณกรรมเพื่ออาเซียน
- โครงการแลกเปลี่ยนภาคประชาชนอาเซียน (ไทย-อินโดนีเซีย,ไทย-เวียดนาม)
- โครงการเสวนาอาเซียนสี่ภาค

- กิจกรรมวันครบรอบการก่อตั้งอาเซียน
 - โครงการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนผ่านสื่อวิทยุชุมชน
 - โครงการ AAT Roadshow
 - การบรรยายเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนให้กับสถาบันและหน่วยงานต่างๆ
- โดยคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจากสมาคมฯ เป็นต้น
- การจัดกิจกรรม ASEAN DAY ในวันที่ ๘ สิงหาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันก่อตั้งอาเซียน
- นอกจากนี้ สมาคมฯยังได้จัดทำสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ อาทิ
- จดหมายข่าวรายสามเดือน
 - หนังสือการ์ตูนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ฉบับเกษตรกร และฉบับประชาชน เป็นต้น
- นอกจากการช่วยให้คนไทยรู้จักและเข้าใจอาเซียนมากยิ่งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่จะร่วมประกอบกันเป็นประชาคมอาเซียนในปี ๒๕๕๘ แล้ว สมาคมฯยังมีหน้าที่ในการรับฟังความคิดเห็นและเป็นช่องทางให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียน

๔) การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

โดยภาพรวมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวมีส่วนในการช่วยสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมืออันดีระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้มากขึ้น เพราะการเดินทางท่องเที่ยวในแต่ละประเทศจะเป็นเสมือนการเรียนรู้กันในแต่ละประเทศซึ่งกันและกันไปด้วย ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดของการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในส่วนของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยคือ การให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง วิชาธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SMEs) โดยผ่านโครงการอบรมต่างๆ

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยรับผิดชอบในเรื่องของการตลาดเป็นหลัก โดยนำภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยวของเอกชนต่างๆไปพบกลุ่มผู้ซื้อในต่างประเทศ และมีการจัดงานส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศต่างๆ มาโดยตลอด ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยมีสำนักงานสาขาในต่างประเทศทั้งหมด ๗ แห่งที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลความเคลื่อนไหวของตลาดต่างๆในต่างประเทศ ตลอดจนข้อมูลพฤติกรรมของผู้บริโภคของแต่ละประเทศ ทั้งนี้ เพื่อหาโอกาสที่จะให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์ด้านการท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้แบ่งกลุ่มตลาดพิเศษ (Rich Market) เป็น ๔ กลุ่มดังนี้

๑. Honeymoon and wedding
๒. กอล์ฟ
๓. สุขภาพ (Health and wellness)
๔. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Eco-tourism)

นอกจากนี้เรื่องที่สำคัญและควรได้รับการพัฒนาสำหรับประเทศไทยคือ การสื่อสาร เช่น ระบบ 3G เนื่องจากในปัจจุบันนี้การติดต่อการค้าใช้ระบบดิจิทัลเป็นส่วนมาก ดังนั้นหากประเทศไทยยังไม่พัฒนาในจุดนี้อาจเป็นอุปสรรคในการติดต่อค้าขายของผู้ประกอบการ

สำหรับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้มีการจัดประชุม ASEAN Tourism Forum (ATF) ที่ประเทศอินโดนีเซียเมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๓ มกราคม ๒๕๕๕ ซึ่งเป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี ปัจจุบันนี้รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยด้านอาเซียนได้รับมอบหมายให้เป็นคณะทำงานด้านการสื่อสารและการตลาดของประเทศกลุ่มอาเซียน

๕) กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

เป้าหมายของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) คือ การส่งเสริมให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว มีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการการลงทุน แรงงานฝีมือโดยเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนที่เสรีมากขึ้น

(๑) การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี ตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๓ สมาชิกอาเซียนเดิม ๖ ประเทศ (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย) ได้ลดภาษีสินค้ามาอยู่ที่ระดับ ๐-๕% แล้ว และจะลดลงเป็น ๐% ทั้งหมดภายในปี ๒๕๕๘

(๒) การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี

(๓) การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี สมาชิกอาเซียนทุกประเทศได้ให้สัตยาบันความตกลงด้านการลงทุนอาเซียน (ASEAN Comprehensive Agreement on Investment : ACIA) ซึ่งเป็นความตกลงฉบับใหม่ที่ครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรี การส่งเสริมและอำนวยความสะดวก และการคุ้มครองการลงทุน ทั้งนี้ ความตกลงฯ อนุญาตให้แต่ละประเทศสมาชิกจัดทำรายการข้อสงวนเพื่อระบุสาขาที่ไม่เปิดเสรีและระบุมตรการที่เป็นข้อจำกัดด้านการลงทุนได้ตามความสมัครใจไม่มีหลักการต่างตอบแทนหรือการเจรจาแลกเปลี่ยน แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

- รายการสงวนชั่วคราว (Temporary Exclusion List : TEL) ซึ่งเป็นรายการที่มีกำหนดเวลาเปิดเสรี

- รายการอ่อนไหว (Sensitive List) ซึ่งเป็นรายการที่ไม่มีกำหนดเวลาเปิดเสรี โดยไทยมีรายการสงวนชั่วคราวทั้งหมด ๔ รายการ คือ ๑) การผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่ ๒) การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ๓) การเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช และ ๔) การทำป่าไม้จากป่าปลูก ทั้งนี้ รายการที่ ๑ เปิดเสรีไปแล้วเมื่อปี ๒๕๕๖ สำหรับรายการที่ ๒-๔ มีกำหนดเปิดเสรีภายในปี ๒๕๕๓ โดยขณะนี้ไทยได้ปรับปรุงรายการข้อสงวนเพิ่มเติมในรายการดังนี้

๑) กิจกรรมเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ : โดยเปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นได้สูงสุดร้อยละ ๕๑ ในกิจการเพาะเลี้ยงทูน่าในกระชังน้ำลึก (Tuna Deep Sea Cage Culture) และการเพาะเลี้ยงกุ้งมังกร (Spiny Lobster) เฉพาะชนิดพันธุ์ท้องถิ่นของไทยที่ได้จากการเพาะเลี้ยง ๖ ชนิด และต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด

๒) กิจกรรมเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืช : เปิดให้นักลงทุนอาเซียนถือหุ้นในกิจการเพาะขยายและปรับปรุงพันธุ์พืชเฉพาะเมล็ดพันธุ์หอมหัวใหญ่ได้ไม่เกินร้อยละ ๕๑ ของทุนจดทะเบียนและต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดตามกฎหมายที่มี

๓) กิจกรรมทำป่าไม้จากป่าปลูก : **ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของกรมป่าไม้**

(๔) การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรี ได้มีการลงนาม MRAs (Mutual Recognition Arrangements) ในวิชาชีพ ๗ สาขา ได้แก่ แพทย์ ทันตแพทย์ นักบัญชี วิศวกร สถาปนิก และนักสำรวจ

ปัญหาและอุปสรรค

- การขาดการกำกับและสั่งการนโยบายเศรษฐกิจในภาพรวม
- การปรับกฎหมาย/กฎระเบียบต่างๆ ภายในประเทศ ให้สอดคล้องตามพันธกรณี ซึ่งอาจทำให้เกิดความล่าช้าในการให้สัตยาบันความตกลงต่างๆ
- กระบวนการผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา (มาตรา ๑๙๐) อาจทำให้เกิดความล่าช้าในการให้สัตยาบันความตกลงต่างๆ

ยุทธศาสตร์การเตรียมความพร้อมของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

- การจัดตั้ง “สำนักงานยุทธศาสตร์และบูรณาการสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” เพื่อติดตามและดูแลดำเนินงานภายใต้แผนพิมพ์เขียว (AEC Blueprint) และประสานงานหลักกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมาย AEC ปี ๒๕๕๘
- จัดทำ Road map โดยการจัดประชุมระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน
- การเตรียมความพร้อมด้านนิติบัญญัติของภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยประสานกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อทบทวนและรวบรวมข้อมูลเพื่อนำไปปรับปรุงให้สอดคล้องกับพันธกรณีต่างๆ ทั้งนี้ จากการประสานเบื้องต้นกับหน่วยงานด้านเศรษฐกิจ ๔๑ หน่วยงาน มีหน่วยงานที่แจ้งว่าไม่ต้องปรับแก้กฎหมายใดๆ ๗ หน่วยงาน อยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๒ หน่วยงาน และอยู่ระหว่างรวบรวมข้อมูล ๒๒ หน่วยงาน

แนวทางการรองรับผลกระทบ

- กองทุนช่วยเหลือการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร โดยเฉพาะเกษตรกรพื้นฐาน (ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์) มีโครงการที่ให้ความช่วยเหลือไปแล้ว ๑๒ โครงการ ๗ สินค้า ได้แก่ กระเทียม โคนม ไข่ โคขุน ชา ปาล์มน้ำมัน กาแฟ และสุกร
- กองทุนเพื่อการปรับตัวของภาคการผลิตและบริการที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้า (ภายใต้ความรับผิดชอบของกระทรวงพาณิชย์) โดยสนับสนุนเรื่องการวิจัยและพัฒนา จัดหาที่ปรึกษา และปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการธุรกิจ
- การจัดระบบบริหารนำเข้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของข้าวซึ่งมีความอ่อนไหวสูง เช่น การระบุชนิดข้าวและปริมาณที่นำเข้า ติดตามการใช้ข้าวนำเข้า และการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการตรวจสอบสินค้าข้าวนำเข้าเพื่อเป็นเงินกองทุนพัฒนาชาวนา
- พระราชบัญญัติมาตรการปกป้องการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น (safeguard measure) ซึ่งรัฐสภาได้ผ่านกฎหมายฉบับนี้ออกมาแล้วเพื่อปกป้องผู้ผลิตและผู้การภายในประเทศ

แนวทางการส่งเสริมผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

- การจัดตั้ง “ศูนย์บริการข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน : AEC Information Center” เพื่อให้คำปรึกษากับผู้ประกอบการและผู้สนใจในการวางแผนธุรกิจ ปัจจุบันมีสมาชิกกว่า ๑,๘๐๐ ราย
- สำนักงานพาณิชย์จังหวัดได้จัดตั้ง “เครือข่ายศูนย์ข้อมูลประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” ซึ่งจะทยอยเปิดให้บริการในช่วงต้นปี ๒๕๕๕ เป็นต้นไป

๖) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

สำหรับสาขาการท่องเที่ยวมีการทำความตกลงร่วมกันใน MRA (Mutual Recognition Arrangement) มี ๒ สาขา คือ สาขาการโรงแรม ๒๓ ตำแหน่งงาน และ สาขาธุรกิจนำเที่ยว ๙ ตำแหน่งงาน ทั้งนี้ โดยไม่รวมอาชีพมัคคุเทศก์ซึ่งเป็นอาชีพสงวนสำหรับคนไทย ขณะนี้มีประเทศที่ลงนามในข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพสาขาการท่องเที่ยวไปแล้ว ๙ ประเทศเมื่อปี ๒๕๕๒ มีเพียงประเทศไทยประเทศเดียวที่ยังมิได้ลงนาม เนื่องจากต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาก่อนตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๙๐

การลงนามในข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (MRA) ว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรวิชาชีพสาขาต่างๆ เป็นที่กังวลของเอกชนว่า หากมีการลงนามไปแล้ว จะต้องมีการเปิดเสรีทันทีหรือไม่ ซึ่งในความจริงแล้ว

การลงนามเป็นเพียงการเตรียมความพร้อมในแง่ฝีมือแรงงานเพื่อรองรับการเปิดเสรีเท่านั้น ส่วนเมื่อจะมีการเปิดเสรีอย่างจริงจัง หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการหารือในรายละเอียดกันอีกครั้งหนึ่ง ทั้งนี้ ผู้ประกอบวิชาชีพยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องของประเทศที่เข้าไปทำงาน เช่น การสอบ การขึ้นทะเบียน การขอใบอนุญาตทำงาน เป็นต้น **แนวทาง** ดังนั้น ในประเด็นนี้กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาได้มีการจัดอบรมเพิ่มความเข้าใจให้แก่เอกชนมากยิ่งขึ้น

การเปิดให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีในกลุ่มประเทศอาเซียน จะทำให้โอกาสการแข่งขันกันของแรงงานสูงขึ้น ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะที่สูงสุดตามที่อาเซียนได้กำหนดไว้ร่วมกัน ซึ่งปัญหาของแรงงานไทยที่พบขณะนี้คือ การใช้ภาษาอังกฤษ ซึ่งอาจเสียเปรียบคู่แข่งจากประเทศอื่น **แนวทาง** ซึ่งกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬามีการตั้งกองพัฒนาบุคลากรแห่งชาติด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการนำประเทศไทยสู่ความเป็นเลิศและพัฒนาสมรรถนะให้สามารถแข่งขันกับประเทศต่างๆ ในกลุ่มอาเซียนได้

กลไกหลักภายใต้ ASEAN MRA จะต้องมีการจัดตั้งคณะกรรมการ ๓ ชุดดังนี้

๑. คณะกรรมการวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (National Tourism Professional Board: NTPB) ประกอบด้วย ผู้แทนจากภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งนักวิชาการ และผู้มีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง โดยองค์การการท่องเที่ยวแห่งชาติของแต่ละประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นผู้คัดเลือก ซึ่งรับผิดชอบในเรื่องการติดตามตรวจสอบมาตรฐานสมรรถนะร่วมกัน สำหรับบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวและหลักสูตรการท่องเที่ยวร่วมอาเซียน ตลอดจนอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด และการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีอยู่โดยปรับปรุงหลักสูตรและสมรรถนะด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคให้กลมกลืน

๒. คณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ (Tourism Professional Certification Board: TPCB) ประกอบด้วย คณะกรรมการของรัฐและ/หรือหน่วยงานที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลของแต่ละรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งรับผิดชอบในการประเมินและรับรองคุณวุฒิ รวมทั้งออกวุฒิบัตรของบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวเป็นหลัก ตลอดจนพัฒนาดำเนินตามกระบวนการและคงไว้ซึ่งทะเบียนของบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิแล้ว และโอกาสตำแหน่งงานต่างๆในระบบการขึ้นทะเบียนวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งอาเซียน

๓. คณะกรรมการติดตามตรวจสอบวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียน (ASEAN Tourism Professional Monitoring Committee : ATPMC) ประกอบด้วย องค์การการท่องเที่ยวแห่งชาติ (รัฐสมาชิกอาเซียน) และผู้แทนที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการวิชาชีพการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งรับผิดชอบในการส่งเสริมปรับปรุงคงไว้ และติดตามตรวจสอบมาตรฐานสมรรถนะร่วมกัน สำหรับบุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวอาเซียนและหลักสูตรร่วมอาเซียน ตลอดจนแจ้งคณะกรรมการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพการท่องเที่ยวกรณีที่บุคลากรวิชาชีพการท่องเที่ยวต่างชาติไม่ได้รับการยอมรับ

สำหรับแนวโน้มการท่องเที่ยวของประเทศไทยเมื่อจะมีการเปิดเสรีด้านต่างๆในปี ๒๕๕๘ ต้องพิจารณาว่าแหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทยจะมีการเชื่อมโยงกับอาเซียนอย่างไร การรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มจำนวนมากขึ้น ศักยภาพของสนามบินสุวรรณภูมิในการเชื่อมโยงการเดินทางในภูมิภาค เป็นต้น ในส่วนของภาคบริการ ประเทศไทยมีชื่อเสียงในภาคบริการดีที่สุดในเมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน ทั้งภาคการขนส่ง โรงแรม อาหาร ฯลฯ แต่อย่างไรก็ตาม ต้องมีการสร้างมาตรฐานการบริการเพื่อรองรับการสร้างมาตรฐานภาคบริการร่วมกันของอาเซียน

สำหรับเรื่องกฎหมายธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ แต่ละประเทศจะต่างกัน ดังนั้น จึงต้องพิจารณา ศึกษาเพื่อนำมาบูรณาการ แต่สิ่งที่น่าจะคล้ายกันคือ การสงวนอาชีพมัคคุเทศก์ให้เป็นอาชีพสำหรับคนของประเทศนั้นๆ นอกจากนี้ ปี ๒๕๕๕ กรมการท่องเที่ยวมีการจัดงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อศึกษากฎหมายธุรกิจนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ของทุกประเทศในอาเซียนเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับประเทศไทย

อุปสรรคในการเตรียมความพร้อมในการเป็นประชาคมอาเซียนของหน่วยงาน ได้แก่

๑. บุคลากร ทั้งเรื่องของจำนวนและสมรรถนะด้านต่างๆ เช่น ภาษา ฯลฯ
๒. งบประมาณ

๗) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พอสรุปได้ดังนี้

สำนักงานเกษตรต่างประเทศ

- จัดสัมมนาเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียนให้แก่ข้าราชการและกลุ่มเกษตรกร (ดำเนินการ ๒๙ มี.ค. ๕๕)

- จัดจ้างเหมาบริการศึกษา รวบรวม จัดทำร่าง Roadmap การเตรียมความพร้อมภาคการเกษตรสู่ประชาคมอาเซียน (ดำเนินการ มี.ค. – ส.ค. ๕๕)

- Project-based การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน (ดำเนินการ งบประมาณ ๕๖)

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

- เสวนาเรื่อง วิฤต-โอกาส ภาคเกษตรไทย ภายใต้ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ดำเนินการแล้วเมื่อ ม.ค. ๕๕)

- สัมมนาเรื่อง การเปิดเสรีการลงทุนอาเซียน : ภาคเกษตรไทยความพร้อมอย่างไร (ดำเนินการ ก.พ. ๕๕)

- สัมมนาวิชาการเพื่อเผยแพร่ผลการศึกษา ผลกระทบต่อภาคเกษตรไทยจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ดำเนินการ มี.ค. ๕๕)

- สัมมนาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กองทุนปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร (ดำเนินการแล้ว ๑ ครั้ง เมื่อ ม.ค. ๕๕)

- สัมมนาเตรียมความพร้อมภาคเกษตรไทยสู่การเป็น AEC ใน ๓ ปีข้างหน้า (ดำเนินการ เม.ย. ๕๕ และ ส.ค. ๕๕)

- การสัมมนาเตรียมความพร้อมภาคเกษตรไทยสู่การเป็น AEC ในปี ๕๘ ครั้งที่ ๒ (ยังไม่มีกำหนด)

- โครงการศึกษาเศรษฐกิจสินค้าเกษตร เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

กรมประมง

- จัดสัมมนา “ประชาคมอาเซียนกับการประมงไทย” (ดำเนินการแล้ว ๘ มี.ค. ๕๕)

- จัดจ้างศึกษาการเปิดเสรีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำระยะที่ ๒ ภายใต้กรอบการค้าเสรีอาเซียน

(งบประมาณของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์)

- จัดประชุมพันธมิตรกุงอาเซียน ครั้งที่ ๔ (ปี ๒๕๕๖)

- จัดระดมความเห็นเรื่อง การเตรียมความพร้อมภาคการประมงไปสู่ประชาคมอาเซียน

(ภาคเอกชน)

กรมส่งเสริมการเกษตร

- โครงการเตรียมความพร้อมกรมส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

- จัดทำสื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

- ส่งเสริมเกษตรสมบูรณ์ เพิ่มพูนสุขภาพ และส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตเกษตร ภายใต้โครงการสายใยรักแห่งครอบครัวในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

กรมการค้า

- โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าวและสร้างความเข้มแข็งให้ชาวนา เพื่อรองรับผลกระทบจาก AFTA (อยู่ระหว่างดำเนินการ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓)

- โครงการฟื้นฟูไร่ร้างเพื่อปลูกข้าว

- โครงการส่งเสริมการผลิตข้าวปลอดสารพิษและข้าวอินทรีย์

กรมวิชาการเกษตร

- จัดสัมมนาเรื่อง การเตรียมความพร้อมของภาคการผลิตพืชเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ดำเนินการวิจัยและพัฒนาด้านคุ้มครองพันธุ์พืช การอนุรักษ์พันธุกรรมพืชและในการควบคุมกฎระเบียบการคุ้มครองพันธุ์พืชตาม พ.ร.บ. คุ้มครองพันธุ์พืชและ พ.ร.บ. พันธุ์พืช

กรมปศุสัตว์

- โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อเพื่อลดผลกระทบการทำเขตการค้าเสรี (ดำเนินการระหว่าง ม.ค. - พ.ค. ๕๕)

- โครงการการพัฒนาผู้นำองค์กรเกษตรกรด้านปศุสัตว์เพื่อรองรับการเปิดเขตการค้าเสรี (ดำเนินการระหว่าง ม.ค. - มิ.ย. ๕๕)

- เผยแพร่ข้อมูลด้านกฎระเบียบ กฎเกณฑ์ มาตรฐาน ขั้นตอนการนำเข้า-ส่งออกสินค้าเกษตร (ภารกิจประจำ)

- พัฒนาและจัดการระบบฐานข้อมูล Electronics ของระบบการผลิตสินค้าปศุสัตว์และสัตว์ปีก และหนังสือรับรองสินค้าเพื่อการส่งออก (ภารกิจประจำ)

- พัฒนาและจัดการระบบการรับรอง/ตรวจสอบกระบวนการผลิตและผลผลิตสินค้าปศุสัตว์ (ภารกิจประจำ)

- โครงการสร้างความเข้มแข็งการตรวจสอบนำเข้า-ส่งออก สินค้าปศุสัตว์ (ภารกิจประจำ)

- โครงการป้องกันโรคสัตว์นำเข้าจากต่างประเทศภายใต้การจัดทำเขตการค้าเสรี (ภารกิจประจำ)

- กิจกรรมการปรับปรุงพันธุ์และอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพพืชอาหารสัตว์ (ภารกิจประจำ)

- โครงการอบรมการจัดการอาคารโคเนื้อ ภายใต้กรอบความร่วมมือยุทธศาสตร์ความร่วมมือเศรษฐกิจ อิระวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (ACMECS) (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

กรมพัฒนาที่ดิน

- การจัดทำเขตการใช้ที่ดินตามความเหมาะสมของดินกับการปลูกพืชเศรษฐกิจ (ดำเนินการไป ๕ ชนิด คือ กล้ายไข่ กล้วยหอม ทานตะวัน ส้มโอ มะม่วง)

กรมหม่อมใหม่

- มาตรฐานจัดตั้งเครื่องมือ อุปกรณ์ในการตรวจสอบจัดทำคุณภาพเส้นไหมไทย โดยมี ๒ โครงการ คือ ๑) พัฒนาเครื่องมือต้นแบบในการตรวจสอบเพื่อจัดทำคุณภาพเส้นไหมไทย ๒) โครงการปรับปรุงระบบการตรวจสอบคุณภาพเส้นไหมไทย หัตถกรรม ภายใต้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

- กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร และพัฒนาระบบสารสนเทศ (ระบบ National Single Window , ระบบแจ้งเตือนความปลอดภัยด้านอาหารและอาหารสัตว์ของอาเซียน (ARASFF) เพื่อแจ้งเตือนสินค้าไม่ปลอดภัยให้ประเทศสมาชิกและระบบการตรวจสอบย้อนกลับ) เพื่อส่งเสริมความปลอดภัยด้านอาหารภายในภูมิภาค

- การรับรองและตรวจติดตามหน่วยงานตรวจสอบรับรองตามมาตรฐานสากล

- การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ภายใต้แผนยุทธศาสตร์เกษตรอินทรีย์แห่งชาติ (ภารกิจประจำ)

๘) กระทรวงศึกษาธิการ

ภารกิจหลักของกระทรวงศึกษาธิการในการดำเนินการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.๒๕๕๘ คือ การพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้มีทักษะและความชำนาญการ พร้อมรับความเปลี่ยนแปลงและการแข่งขันของภูมิภาค การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน และยกระดับคุณภาพสถาบันการศึกษาเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียน นักศึกษาในภูมิภาค

โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

(๑) การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนแก่เด็ก เยาวชน บุคลากรทางการศึกษาและประชาชนทั่วไป

โดยการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อประชาสัมพันธ์และให้ความรู้แก่เยาวชนและประชาชน บูรณาการความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดอบรมบุคลากรในสังกัดให้มีความรู้เกี่ยวกับอาเซียนรวมทั้งทักษะอื่นที่จำเป็น

(๒) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอาเซียน

โดยการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ภาษาจีน และภาษาอาเซียน ในการศึกษาทุกระดับ การจัดตั้งศูนย์ภาษาอาเซียนในท้องที่ (กศน.) โครงการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาภาคภาษาอังกฤษ

(๓) การพัฒนาทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้เข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ต่างๆ ที่จำเป็น และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต

(๔) การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษา เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนการอยู่ร่วมกันอย่างสันติท่ามกลางความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งในระดับการศึกษาพื้นฐาน การอุดมศึกษา การอาชีวศึกษา ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา

โดยการจัดทำเอกสารต้นฉบับต้นแบบหลักสูตรเกี่ยวกับอาเซียน การดำเนินโครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit OF ASEAN) ให้สถาบันอุดมศึกษาจัดหลักสูตรนานาชาติศึกษา การขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาเอกชนเพื่อจัดทำแผนการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

(๕) การพัฒนาทักษะวิชาชีพที่จะเป็นตลาดแรงงานอาเซียน

โดยการจัดทำงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและการฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน นักศึกษา และผู้เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีการค้าและบริการ และมาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาไทยและ

อาเซียนเพื่อพัฒนาศักยภาพนักศึกษาไทยให้พร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานในภูมิภาคอาเซียน โดยจัดสรรทุนการศึกษาให้แก่นักศึกษาไทยไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นเวลา ๑ ภาคการศึกษา

(๖) การยกระดับคุณภาพสถานศึกษาเพื่อให้เป็นที่ยอมรับ รวมทั้งการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อรองรับการเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันการศึกษา และส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักเรียนนักศึกษาในภูมิภาค

โครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษาระหว่างมาเลเซีย-อินโดนีเซีย-ไทย ซึ่งเป็นโครงการนำร่องที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) ได้ดำเนินการเพื่อส่งเสริมการเคลื่อนย้ายนักศึกษาในภูมิภาค เป็นเวลา ๑ ภาคการศึกษาและให้มีการถ่ายโอนหน่วยกิตอย่างน้อย ๙-๑๒ หน่วยกิต มหาวิทยาลัยไทยที่เข้าร่วมโครงการได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

(๗) การจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านการศึกษา

การจัดทำยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ๒๕๕๘ ซึ่ง สกอ.ได้เผยแพร่แผนยุทธศาสตร์ดังกล่าวไปยังมหาวิทยาลัยและสถาบันในสังกัดเพื่อนำไปใช้เป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติงานของหน่วยงาน

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการพยายามส่งเสริมให้เยาวชนหันมาศึกษาในระดับอาชีวศึกษามากยิ่งขึ้นเนื่องจากจะเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานในอนาคตเมื่อมีการเปิดเสรีเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือแต่อย่างไรก็ตาม **ปัญหาสำคัญคือ** ทัศนคติของผู้ปกครองที่ส่วนใหญ่มีค่านิยมในการสนับสนุนให้มีการศึกษาในระดับปริญญามากกว่าการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา

การดำเนินการของสำนักงานคณะกรรมการอาชีวศึกษา (สอศ.)

การเตรียมความพร้อมเพื่อก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียน มีดังนี้

(๑) การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียนแก่นักศึกษา อาจารย์และผู้บริหารสถานศึกษา

โดยดำเนินการผ่านความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆทั้งภายในกระทรวงการศึกษาเองและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆทั้งภาครัฐและภาคเอกชน นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการความร่วมมือกับต่างประเทศ เช่น มีการรับอาจารย์ชาวจีนไปสอนที่วิทยาลัยทุกแห่ง และมีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานในต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้และศักยภาพของนักศึกษา

(๒) การเรียนรู้ภาษา

วิทยาลัยตามตะเข็บชายแดนมีการเรียนการสอนภาษาประเทศเพื่อนบ้าน และในอนาคตจะมีความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน

(๓) การพัฒนาสถานศึกษาเพื่อจูงใจให้มีการเข้ามาศึกษาระดับอาชีวศึกษาในประเทศไทย

เตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับชาวต่างชาติที่จะเข้ามาศึกษาในประเทศไทย และมีแผนงานการเปิดสอน English Program ในสถาบันอาชีวศึกษา

๙) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- การเตรียมความพร้อมของประเทศไทยผ่านแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (ยุทธศาสตร์ที่ ๔ และ ๕)

มิติโครงสร้างพื้นฐานด้านขนส่งและบริการโลจิสติกส์

๑. เชื่อมโยงเครือข่ายการขนส่งที่เชื่อมแหล่งปัจจัยการผลิต ระบบการผลิต ห่วงโซ่การผลิตระหว่างประเทศและประตูส่งออกตามมาตรฐานสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. พัฒนาด่านศุลกากร ศูนย์เศรษฐกิจชายแดน เพื่ออำนวยความสะดวกการผ่านแดน

๓. พัฒนาระบบเครือข่ายและการบริหารเครือข่ายธุรกิจของบริการขนส่งและโลจิสติกส์

มิติการปรับปรุงกระบวนการและกฎระเบียบการขนส่ง

๑. ยกระดับประสิทธิภาพกระบวนการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งสินค้าผ่านแดนและข้ามแดน

๒. ปรับปรุงกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งและบริหารจัดการโลจิสติกส์

มิติการพัฒนาบุคลากร

๑. พัฒนาค nhânด้วยการเรียนรู้ด้านวิทยาการให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างหลากหลาย สอดคล้องกับแนวโน้มการจ้างงานในตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๒. เพิ่มศักยภาพของภาคเอกชนไทยทั้งด้านทักษะภาษาต่างประเทศและผลิตบุคลากรด้านโลจิสติกส์ที่มีความเป็นมืออาชีพ

๓. พัฒนาสมรรถนะการเป็นผู้ประกอบการของไทยในระดับสากลเพื่อให้สามารถริเริ่มธุรกิจระหว่างประเทศได้ โดยเฉพาะระดับ SMEs ให้มีความรู้ด้านศักยภาพการพัฒนาธุรกิจร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน

๔. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนให้มีมาตรฐานสากลเพื่อผลิตแรงงานไทยเข้าสู่ตลาดแรงงานในอาเซียน

๕. สร้างความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในภูมิภาคด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การเคลื่อนย้ายแรงงาน และการส่งเสริมแรงงานไทยในต่างประเทศ

มิติการพัฒนาเศรษฐกิจและความเชื่อมโยงตามแนวพื้นที่เศรษฐกิจ

๑. พัฒนาพื้นที่ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศเพื่อเป็นฐานอุตสาหกรรม เกษตร และการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

๒. พัฒนาเขตเศรษฐกิจชายแดนและเมืองชายแดนให้มีบทบาทการเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่เศรษฐกิจขนาดใหญ่ในประเทศเพื่อนบ้านกับเขตเศรษฐกิจชายแดนไทยและพื้นที่เศรษฐกิจตอนใน

๓. บูรณาการแผนพัฒนาพื้นที่เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้บรรลุประโยชน์ร่วมกันทั้งในด้านความมั่นคงและเสถียรภาพของพื้นที่ และเพื่อให้เกิดการพัฒนาจากระบบการผลิตร่วมที่สร้างสรรค์ประโยชน์ที่ทัดเทียมระหว่างกันจากการบริการ การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและแรงงานที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน

๔. เสริมสร้างประสิทธิภาพด้านการตลาดและการกระจายผลผลิตไปสู่ตลาดใหม่ที่มีศักยภาพในเอเชียและแอฟริกา

- **แนวพื้นที่เศรษฐกิจ (Economic Corridor)** ในกรอบ Greater Mekong Subregion (GMS) แบ่งออกเป็น ๓ แนว ได้แก่

๑. แนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East West Economic Corridor: EWEC)

แนวพื้นที่เศรษฐกิจตะวันออก-ตะวันตก (East West Economic Corridor: EWEC) เชื่อมโยงเวียดนาม-ลาว-ไทย-พม่า โดยมีจุดเชื่อมโยงเมืองสำคัญต่างๆ ดังนี้ เมาะละหม่าง - เมียวะดี (พม่า) - แม่สอด - พิชณุโลก - ขอนแก่น - กาฬสินธุ์ - มุกดาหาร (ไทย) - สะหวันนะเขต - แดนสะหวัน (ลาว)- ลาวบาว - เว้ - ดองฮา - ดานัง (เวียดนาม) การสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงการขนส่งทางถนน ทางรถไฟ ทางน้ำ และทางอากาศ ได้รับความช่วยเหลือจากสถาบันการเงินประเทศญี่ปุ่นเป็นหลัก ได้แก่ Japan Bank for International Cooperation (JBIC) Japan International Cooperation Agency (JICA) และ ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank : ADB)

๒. แนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor: NSEC)

แนวพื้นที่เศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North South Economic Corridor: NSEC) เชื่อมโยงไทย-พม่า/สปป.ลาว-จีน โดยได้รับการช่วยเหลือเงินกู้ ๓ ฝ่าย จาก ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) จีน และไทย

โครงการด้านการขนส่งภายใต้ NSEC ที่สำคัญ ได้แก่

- โครงการปรับปรุงถนน เชียงราย - คุณหมิง ผ่าน สปป.ลาว
- โครงการปรับปรุงถนน เชียงราย - คุณหมิง ผ่าน พม่า
- โครงการปรับปรุงถนน ห้วยโก๋น (จ.น่าน) - ปากแบ่ง - อุดมไชย - บ่อเต็น - เชียงรุ่ง - คุณหมิง
- โครงการเส้นทางคมนาคม คุณหมิง - ฮานอย- ไฮฟอง
- การยกระดับเส้นทางรถไฟคุณหมิง - ไฮฟอง - ยินเวียน - ลาวไค และเส้นทางรถไฟต้าลี่ - หลู่ลี่
- การพัฒนาท่าอากาศยานที่หลวงน้ำทาและห้วยทราย
- การพัฒนาพื้นที่ตอนบนของล้านช้าง (Lancang) / ความตกลงว่าด้วยการเดินเรือเชิงพาณิชย์ในแม่น้ำโขง
- การอำนวยความสะดวกข้ามพรมแดนในการเคลื่อนย้ายสินค้าและคน
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในสาขาการขนส่ง

๓. แนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC)

แนวพื้นที่เศรษฐกิจตอนใต้ (Southern Economic Corridor: SEC) เป็นการพัฒนาแนวเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างไทย(กรุงเทพฯ)-พม่า(ทวาย)-กัมพูชา(พนมเปญ)-เวียดนาม(ไซ่งอน)

- ความสำคัญของจีนในภูมิภาคอาเซียน

เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะสองทิศทาง กล่าวคือ จีนและอาเซียนต่างมีความสำคัญและมีความเห็นพ้องต้องกันที่จะร่วมกันสร้างความเชื่อมโยงทั้งด้านการคมนาคมขนส่งและการติดต่อระหว่างกันในหลากหลายรูปแบบ ได้แก่ การเชื่อมโยงระหว่างกันทางกายภาพโดยเฉพาะทางบก คือเส้นทางถนนและเส้นทางรถไฟ/ราง ซึ่งจะชี้ให้เห็นถึงโอกาสทางด้านโลจิสติกส์ในการใช้ประโยชน์จากความเชื่อมโยงระหว่างกัน ดังนั้น หากจีนและอาเซียนสามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกันได้มากขึ้นผ่านรูปแบบและช่องทางที่หลากหลาย อีกทั้งมีการอำนวยความสะดวกด้านการขนส่ง การค้า และลงทุนที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันแล้ว ก็จะส่งผลให้จีนและอาเซียนกลายเป็นแหล่งผลิตและตลาดขนาดใหญ่ของโลก (เนื่องจากประชากรจีนมีจำนวนประมาณ ๑,๔๐๐ ล้านคน และประชากรอาเซียนประมาณ ๖๐๐ ล้านคน รวมกันคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของประชากรโลก) ถือเป็นโอกาสและเพิ่มช่องทางธุรกิจระหว่างกันได้มากยิ่งขึ้น เป้าหมายสำคัญของจีน คือ ต้องการให้เขตอิทธิพลทางใต้ของจีนเป็นประตูการค้าเชื่อมกับอาเซียนและได้กำหนดยุทธศาสตร์ที่ใช้

ความได้เปรียบของสภาพทางภูมิศาสตร์ของกวางสีซึ่งมีพรมแดนทั้งทางบกและทางทะเลเชื่อมต่อกับประเทศอาเซียน และกำหนดให้นครหนานหนิงเป็นศูนย์กลางในการขยายความร่วมมือในทุกด้านกับประเทศที่มีพรมแดนติดต่อกับกวางสี ทั้งทางบกและทางทะเลจีนใต้ รวมถึงสร้างเขตเศรษฐกิจและเมืองใหม่บริเวณชายฝั่งตะวันตกของมหาสมุทรแปซิฟิก

อย่างไรก็ตาม ยังมีความจำเป็นที่ต้องมีกลไกเพื่อให้สามารถอำนวยความสะดวกเรื่องการผ่านแดนของคนและสินค้าระหว่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สิทธิการจราจรซึ่งเกี่ยวข้องกับกาอนุญาตให้มีการประกอบการขนส่งทางถนนของสินค้าและบุคคล การอำนวยความสะดวกพิธีการข้ามแดน ซึ่งเป็นเรื่องการยอมรับการตรวจพร้อมกันของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (Single-Window Inspection: SWI) และตั้งเป้าหมายให้มีการตรวจสอบสินค้าเพียงครั้งเดียว (Single-Stop Inspection: SSI) ซึ่งขณะนี้ประเทศไทยได้เตรียมการเพื่อให้สัตยาบันในความตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (CBTA) โดยอุปสรรคคือการแก้ไขกฎหมายภายในของไทยให้สอดคล้องและขั้นตอนการผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา (มาตรา ๑๙๐)

๑๐) สภาพการค้าแห่งประเทศไทย

สภาพการค้าฯ ได้ตั้งคณะกรรมการ AEC Prompt เพื่อรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ AEC และเผยแพร่ความรู้รวมถึงการสร้างความเข้าใจความรู้ต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่ม SME ซึ่งประเทศไทยนั้นมีกลุ่ม SME ถึงร้อยละ ๙๕ ของภาคส่งออกและอาจเป็นกลุ่มที่อาจได้รับผลกระทบสูง

ต่อมา สภาพการค้าฯ ได้ลงนามบันทึกความเข้าใจกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศเพื่อร่วมมือในการสร้างความรู้ความเข้าใจและการพัฒนาเรื่อง ASEAN ไปสู่การเป็น AEC

โดยมีวัตถุประสงค์หลัก ประกอบด้วย

๑. สร้างความเข้าใจกับผู้ประกอบการค้า การลงทุนในพื้นที่เป้าหมาย

๒. ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการค้าและการลงทุนในไทยให้ใช้สิทธิประโยชน์ของข้อตกลง AEC

๓. การสร้างความตื่นตัวและตระหนักให้ผู้ประกอบการค้าและการลงทุนในไทยให้เล็งเห็นถึงผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น

คณะกรรมการ AEC Prompt ได้ร่วมกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว.) จัดเสวนาเรื่อง AEC และ Small and Medium Enterprises (SME) Challenge เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจแก่ผู้ประกอบการ SME และเรียนรู้ประสบการณ์ SME ของไทยที่ได้เข้าไปทำธุรกิจในประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม หรือ CLMV อีกทั้งได้สร้างเครือข่าย สร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนในต่างประเทศ และอบรมให้ความรู้และเผยแพร่ข้อมูลทางวารสาร AEC Prompt และเว็บไซต์

ปัจจุบันมีกลุ่มอุตสาหกรรมทั้งหมด ๔๒ อุตสาหกรรม โดยมีกลุ่มใหม่ที่น่าสนใจ คือ เครื่องสำอาง การซ่อมเรือ/ผลิตเรือ และปาล์มน้ำมัน สภาพอุตสาหกรรมเล็งเห็นว่า AEC ไม่ใช่เรื่องใหม่เพราะตั้งแต่ปี ๒๕๔๖ ณ บริเวณชายแดนพม่า เรียนรู้แรงงานต่างด้าวและภาคเกษตรเรียกว่า Aeyawadee-Chaopraya-Mekong Economic Cooperation Strategy (ACMECS) ประกอบด้วย ๗ กรอบอุตสาหกรรมโดยมีประเทศญี่ปุ่นให้ความสนใจและศึกษารายละเอียด ซึ่งต่อมา ACMECS จะเชื่อมโยงกับ AEC โดยมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องทางด้านภาษีให้เป็นศูนย์ในปี ๒๕๕๘ และธุรกิจขนาดกลางและขนาดใหญ่มีความพร้อมยกเว้นแต่ธุรกิจ SME ซึ่ง ๗๔ จังหวัด และ ๔๒ กลุ่มอุตสาหกรรม มีความพร้อมรับ AEC ในทุกด้าน ในขณะนี้

Contract Farming ต้องมีการปรับเปลี่ยนกฎระเบียบเพื่อให้ทันต่อการแข่งขันและอาจเกิดความเสี่ยง ถ้ายิ่งล่าช้าและใช้ระเบียบเดิมๆ ต่อมาแรงงานต่างด้าวหรือแรงงานชายแดน สภาอุตสาหกรรมฯ ได้นำเสนอ เรื่องแรงงานไปเช้า เย็นกลับ หรือ Daily Labor Crossing อีกทั้งได้สนับสนุนภาครัฐ โดยผลักดัน Sister Cities ระหว่างนักธุรกิจ-นักธุรกิจ ซึ่งสมาชิกสภาอุตสาหกรรมฯ ที่อยู่บริเวณชายแดน ๓๓ จังหวัดได้ปฏิบัติมานานแล้วพร้อมแล้วสำหรับ AEC

จุดแข็งของอุตสาหกรรมไทย คือ แรงงานมีทักษะและมีระเบียบวินัย ระบบการขนส่ง มีประสิทธิภาพ และระบบธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรมมีมาตรฐานสากล ด้านจุดอ่อน คือ การลงทุนด้าน วิจัยและการพัฒนาต่ำ จำนวนแรงงานลดลง และขาดเสถียรภาพทางการเมือง นอกจากนี้ไทยยังมีโอกาส พัฒนาตลาดสินค้าเกษตรขยายตัว หรือ การแปรรูปสินค้า ไทยยังเป็นศูนย์กลางในการกระจายสินค้า และ AEC จะทำให้เกิดบริการและสินค้าใหม่ เช่น อาหารของประเทศเกาหลีและญี่ปุ่น ส่วนปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญคือ มาตรการกีดกันการค้ารูปแบบใหม่ และขาดศักยภาพและข้อมูลในการลงทุนในต่างประเทศ

สรุป ปัญหาหลักของไทยคือ กฎหมายการค้าหลายๆ ฉบับยังไม่ได้รับการแก้ไข โดยเฉพาะ มาตรา ๑๙๐ ที่ยังคงอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งอาจส่งผลให้ไทยเสียผลประโยชน์ด้านการค้า

บทที่ ๒

การเดินทางไปศึกษาดูงานของคณะอนุกรรมการ

๒.๑ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) ในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๕

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาแนวนโยบายด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๒) การบรรยายสรุป

เรื่อง “แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)”
พอสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ทิศทางการดำเนินงานปี ๒๕๕๕

มุ่งให้ความสำคัญกับความสมดุลในมิติต่าง ๆ ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์การดำเนินงานที่ได้ดำเนินการต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมา ได้แก่ มิติโครงสร้างตลาด มิติมูลค่าและคุณค่า มิติของระยะเวลาและการกระจายพื้นที่ท่องเที่ยว มิติของประโยชน์การดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการสร้างสมดุลของโครงสร้างทางการตลาด ให้ความสำคัญทั้งการส่งเสริมตลาดนักท่องเที่ยวต่างชาติ ควบคู่กับการส่งเสริมตลาดคนไทยไปพร้อมกันเป้าหมายเชิงเศรษฐกิจในปีหน้า จึงพยายามที่จะรักษาอัตราการเติบโตของรายได้จากตลาดต่างประเทศที่ร้อยละ ๙ ในประมาณการรายได้ที่ ๘๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และพยายามรักษาระดับเงินตราหมุนเวียนของนักท่องเที่ยวคนไทยที่ ๔๔๒,๒๐๐ ล้านบาท การสร้างสมดุลการขยายตลาดกลุ่มลูกค้าเก่า เสนอสินค้าประเทศไทยในมุมมองใหม่ให้เกิดแรงจูงใจและสนใจที่จะเดินทางเข้ามายังประเทศไทย ขณะเดียวกันก็จะขยายการดำเนินงานทางการตลาดไปยังพื้นที่ใหม่ๆ ในตลาดตะวันออกกลาง ละตินอเมริกา และอินเดีย สร้างความรู้จักและกระชับความสัมพันธ์กับผู้ขาย เช่น จัด Road Show ไปอิหร่าน อียิปต์ Sale Call ในซีเรีย เลบานอน จอร์แดน ขณะที่กลุ่มพื้นที่เก่าอย่างยุโรป และออสเตรเลีย จะอาศัยสมาชิกจาก Thailand Fan Club เป็นผู้ดึงลูกค้าหน้าใหม่ภายใต้กิจกรรม Friend Visit Friend

แม้ ททท. จะมุ่งรักษากลุ่มลูกค้าเก่าและขยายฐานลูกค้าใหม่ ๆ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักท่องเที่ยวกระแสหลักและเป็นฐานใหญ่ของตลาด แต่ ททท. ก็ไม่ละทิ้งที่จะให้ความสำคัญกับการขยายฐานกลุ่มลูกค้าคุณภาพ ทั้งกลุ่มผู้มีรายได้สูง โดยจะร่วมกับคู่ค้า เช่น ธนาคาร และบริษัทบัตรเครดิตชั้นนำ นำเสนอสินค้าและบริการระดับ Premium สู่กลุ่มสมาชิกบัตรเครดิตเหล่านี้และเจาะเข้าหากลุ่มความสนใจพิเศษ ซึ่งเป็นกลุ่มที่สอดคล้องกับศักยภาพในการรองรับของประเทศไทย และส่วนใหญ่เป็นกลุ่มที่ ททท. ลงทุนพัฒนาแล้วระดับหนึ่ง ได้แก่

กลุ่มกอล์ฟ เช่น โครงการ Thailand Pro-Am Golf Tournament ดึงนักกอล์ฟจากตลาดสแกนดิเนเวียมาแข่งขันในประเทศไทย, โครงการ Amazing Thailand Golf Tournament จากตลาดแอฟริกา ประชาสัมพันธ์ เสนอขายกอล์ฟแก่นักท่องเที่ยวตลาดเอเชียในโครงการ Golf Travel Mart เป็นต้น

กลุ่มแต่งงานและฮันนีมูน เช่น โครงการ Romance in Thailand เชิญชวนตลาดเอเชียมาจัดงานแต่งงานและฮันนีมูนในประเทศไทย

กลุ่มสุขภาพและความงาม เช่น โครงการ Wellness & Beyond นำโรงพยาบาล และสถานประกอบการความงามในไทย ไปพบปะเสนอขายสินค้าและบริการแก่ผู้ประกอบการในตลาดตะวันออกกลาง

กลุ่มท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เช่น จัดทำ Micro-Site นำเสนอที่พัก และกิจกรรมที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อม เผยแพร่และเชิญชวนนักท่องเที่ยวคุณภาพจากตลาดยุโรป

นอกจากนี้ ยุทธศาสตร์ของ ททท. ยังพิจารณาถึงสมดุลทั้งในด้านมูลค่าที่ประเทศไทยจะได้รับ ควบคู่ไปกับคุณค่าที่ประเทศไทยควรส่งมอบเป็นการตอบแทนให้กับนักท่องเที่ยว เพื่อท้ายที่สุด ประเทศไทยก็ได้รับการยอมรับในฐานะแหล่งท่องเที่ยวที่ให้ประสบการณ์และทรงคุณค่าในสายตาของนักท่องเที่ยว การดำเนินงานของ ททท. จะเป็นการต่อยอดภาพลักษณ์ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาเพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายตำแหน่งทางการตลาด ที่กำหนดให้ประเทศไทยเป็น “แหล่งท่องเที่ยวที่ทรงคุณค่า” โดยตลาดต่างประเทศจะยังคงใช้แคมเปญ Amazing Thailand, Always Amazes You เพื่อเป็นสารในการ “ส่งมอบคุณค่า ความประทับใจ และประสบการณ์ที่เหนือความคาดหมาย” ให้แก่นักท่องเที่ยวทุกครั้งที่มาเยือน

สำหรับตลาดในประเทศ จะต่อยอดแคมเปญ “เที่ยวหัวใจใหม่ เมืองไทยยั่งยืน” ผ่านสารหลัก ๓ ประเด็น คือ สำนึก ด้วยกัน และเข้าใจ เที่ยวอย่างมีสำนึกจะได้ความภาคภูมิใจในการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว เที่ยวด้วยกันจะได้พลังสามัคคีและสายใยแห่งความผูกพัน และเที่ยวด้วยความเข้าใจจะได้การเรียนรู้รากเหง้า วัฒนธรรมและต่อยอดภูมิปัญญาไทย ทั้งนี้เพื่อสื่อให้เห็นว่าการท่องเที่ยวยังเป็นสิ่งที่นำ “คุณค่า” มาสู่ชีวิต และสังคมในมิติของการสร้างสมดุล เรื่องระยะเวลาที่จะกระจายนักท่องเที่ยวสู่พื้นที่ต่าง ๆ ตลอดปี โดยในด้าน ตลาดต่างประเทศ ซึ่งมีปัญหาในเรื่องระยะเวลาที่มีนักท่องเที่ยวไม่สม่ำเสมอในช่วงนอกฤดูการ ททท. ก็จะร่วมกับบริษัทนำเที่ยวและสายการบิน นำเสนอแพ็คเกจท่องเที่ยวในราคาพิเศษ กระตุ้นการตัดสินใจเดินทางในช่วงนอกฤดูท่องเที่ยว เช่น จัดทำ Special Offer in Green Season คือ การจัดแพ็คเกจที่ให้ข้อเสนอพิเศษในตลาดรัสเซีย และสวีเดน การส่งเสริมการท่องเที่ยวช่วง Ramadan สำหรับกลุ่มตลาด ตะวันออกกลาง เป็นต้น ส่วนตลาดในประเทศ ซึ่งปัญหาใหญ่คือการกระจุกตัวของนักท่องเที่ยวในบางพื้นที่หลัก ททท. ก็พยายามส่งเสริม ผลักให้เกิดการเดินทางเชื่อมโยง ทั้งระหว่างภูมิภาคและภายในภูมิภาค เช่น จัดเวทีส่งเสริมการขายและเผยแพร่สินค้าเด่นในภูมิภาคต่าง ๆ ให้การสนับสนุนลูกค้า จัดกิจกรรมการเดินทางเชื่อมโยงไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ในงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทยและที่สำคัญนอกจากนี้ คือ ร่วมกับท้องถิ่นเพื่อสร้างการรับรู้เอกลักษณ์ที่โดดเด่นและแตกต่างของแต่ละภูมิภาค เช่น นอกจากนี้ จะปรับทัศนคติ “Thailand go green” เพื่อเป็นการรักษาสมดุลด้านสิ่งแวดล้อม ซึ่ง ททท. ถือเป็นภารกิจหลักที่ต้องการให้ทุกภาคส่วนเห็นความสำคัญ และร่วมกันรับผิดชอบ โดยเฉพาะผู้ที่เป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว รวมทั้ง ททท. จะสานต่อการสร้างจิตสำนึกในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง ให้กับนักท่องเที่ยวและผู้ที่อยู่ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ให้การท่องเที่ยวอยู่ในวิถีทางที่ว่า Love All, Serve All, Help Ever, Hurt Never หรือ รักในทุกอย่าง ให้ในทุกอย่าง ช่วยในทุกทาง ไม่ทำร้ายสิ่งใด

สำหรับแนวคิดทางการตลาด ททท. ได้ปรับแนวคิดสู่การตลาดสมัยใหม่ โดยนำแนวคิด Marketing ๓.๐ มาประยุกต์ใช้ในการทำการตลาด เช่น มุ่งเน้นเรื่องคุณค่า พัฒนาการใช้ประโยชน์จาก IT จาก One to One เป็น Many to Many เน้นความร่วมมือกับพันธมิตร (Collaboration) เปิดโอกาสให้ลูกค้ามีส่วนร่วมในการกำหนดสินค้าและบริการ (Co-Creation) สร้างสรรค์มูลค่าเพิ่ม (Value Creation) และรับผิดชอบต่อสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อม (Marketing Significance) ซึ่งบางเรื่อง ททท. ได้วางฐานการดำเนินการไว้บ้างแล้ว นอกจากนี้ ยังมุ่งต่อยอดพัฒนาระบบตลาดออนไลน์ การประยุกต์ใช้สื่อ Digital ให้เป็นเครื่องมือหลักในการส่งเสริมตลาด ตั้งแต่ E-Marketing ไปจนถึงการออกแบบ Application ที่นำสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเข้าถึงนักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย ได้ทุกที่ ทุกเวลา และเป็นช่องทางหลักที่สามารถเข้าไปมีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น การใช้สื่อ Social Media อย่างต่อเนื่อง ทั้ง Amazing Thailand Facebook, Amazing Thailand Twitter การเพิ่ม Gamification เชื่อมโยง

Brand ประเทศไทยเข้ากับ Game Online เพื่อเผยแพร่สถานที่ท่องเที่ยวต่างๆในไทย รวมถึงการใช้ IT เป็นสื่อ เพื่อเตรียมความพร้อมในการบริหารภาพลักษณ์ยามวิกฤติ นำความโปร่งใสและข้อเท็จจริงเป็นจุดขาย ให้ลูกค้าเกิดความเชื่อมั่น อย่างไรก็ตาม ททท. ยังคงเน้นความสำคัญในการเป็นพันธมิตรเชิงยุทธศาสตร์ พัฒนาเครือข่าย และประสานความร่วมมือในการส่งเสริมการท่องเที่ยวร่วมกับภาคีทุกภาคส่วน

การดำเนินงานของ ททท. ในตลาดอาเซียน

กิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในตลาดอาเซียน ได้แก่ การจัดงาน Amazing Thailand Front Liner Program ๒๐๑๑ ซึ่งจัดขึ้นเมื่อเดือน พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ โรงแรม Holiday Inn จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนผู้เข้าโครงการจำนวน ๑๓๐ คน จากกลุ่มประเทศอาเซียน เอเชียใต้ และแปซิฟิกใต้ โดยสำนักงานในภูมิภาคอาเซียนฯ จำนวน ๗ สำนักงานได้คัดเลือก front Liners จากบริษัททัวร์ต่าง ๆ ที่ขายรายการนำเที่ยวประเทศไทย และเป็น พันธมิตรกับ ททท. ในการส่งเสริมตลาด

การดำเนินงานของ ททท. ในตลาดจีน

ททท. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับ ททท. สำนักงานคุณหมิง

- โฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทยภายใต้ภาพลักษณ์ Amazing Thailand Always Amazes You ณ จุดรับกระเป๋าผู้โดยสารภายในประเทศ ในสนามบินนานาชาตินครเฉิงตู ซึ่งในปี ๒๕๕๓ สนามบินเฉิงตูมีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้า-ออกทั้งสิ้น จำนวน ๒๒,๖๓๗,๗๖๒ คน คิดเป็นอัตราที่เพิ่มขึ้น ๑๔% เมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๒ และจัดเป็นสนามบินอันดับที่ ๖ ที่มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้าออกมากที่สุด รองจาก ปักกิ่ง กวางโจว เซี่ยงไฮ้ เซินเจิ้นและคุณหมิง

- โฆษณาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของประเทศไทยภายใต้แคมเปญ Amazing Thailand Always Amazes You ผ่านทางติดตั้งแผ่นป้ายโฆษณา LIGHT BOX ในเขตเมืองคุณหมิงจำนวน ๕๐ จุด ตั้งแต่วันที่ ๑๕ สิงหาคม - ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ การวางระยะของป้ายโฆษณาเฉลี่ยทุกๆ ๑๐๐ เมตร ครอบคลุมผู้ที่สัญจรไปมาถึง ๒ ใน ๓ ของผู้ที่สัญจรไปมาทั้งหมด สร้างการรับรู้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวของไทย เช่น กระเป๋า แนะนำกิจกรรม เช่น การทำสปา

ททท. ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับ ททท. สำนักงานปักกิ่ง

จัดกิจกรรม Celebrity Marketing โดยได้เชิญดาราทายที่เป็นที่ชื่นชอบของชาวจีน (ป๋องฉวนฉวน) มาร่วมกิจกรรมประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไทย ซึ่งได้รับความสนใจจากแฟนคลับชาวจีนเป็นอย่างมาก โดยทาง สำนักงานปักกิ่งได้ร่วมกับบริษัทนำเที่ยวในพื้นที่ จัดเสนอขายรายการนำเที่ยว เพื่อนำแฟนคลับชาวจีน ไปพบกับดาราทายที่เมืองไทย ในระหว่างเดือน กันยายน - พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา ซึ่งบริษัทนำเที่ยวที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่

- BEIJING JIEDAJIAQI INT'L TRAVEL SERVICE CO., LTD
- BEIJING CHINA TRAVEL SERVICE CO., LTD.
- BEIJING SUNSHINE GLORY INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE LIMITED COMPANY
- BEIJING MY TOUR INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE CO.,LTD.(BMITS)
- Beijing Mandarin International Travel Service Ltd.
- BAMBOO GARDEN INTERNATIONAL TOURS
- BEIJING ZHONGQIAO INTERNATIONAL TRAVEL CO.,LTD

ททท.ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับ ททท.สำนักงานเชียงใหม่

จัดกิจกรรมเชิญดาราทายอดนิยม (ป๊อง ณวัฒน์) เป็นตัวแทนประเทศไทย เข้าร่วมโครงการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ประเทศไทยผ่านบุคคลที่มีชื่อเสียง “Celebrity Marketing” ณ New Hengshan Cinema นครเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าทางการท่องเที่ยวของไทยและกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวชาวจีนโดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นและวัยทำงานเดินทางมาท่องเที่ยวที่ประเทศไทยมากขึ้น กิจกรรมสำคัญของงานในครั้งนี้ ประกอบด้วย การนำเสนอวีดิทัศน์ท่องเที่ยวประเทศไทยที่ตอกย้ำความโดดเด่นของสินค้าท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่สามารถรองรับทุกความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี เพื่อเชิญชวนนักท่องเที่ยวชาวจีนเดินทางเข้ามาในประเทศไทยมากขึ้น

ททท.ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับ ททท. สำนักงานปักกิ่ง ททท.สำนักงานเชียงใหม่ และ ททท. สำนักงานฮ่องกง

จัดกิจกรรมพบปะแฟนคลับ Meet & Greet กับดารายอดนิยม “ป๊อง ณวัฒน์” ณ โรงละครสยามนิรมิต กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๕ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งได้รับความสนใจจากแฟนคลับชาวจีนเป็นอย่างมาก โดย ททท. สำนักงานปักกิ่ง ททท.สำนักงานเชียงใหม่ และ ททท. สำนักงานฮ่องกง ร่วมกับบริษัทนำเที่ยวชั้นนำในพื้นที่ เสนอขายแพ็คเกจท่องเที่ยวไทย โดยบรรจุกิจกรรม Meet & Greet กับดาราทายอดนิยมประเทศไทยซึ่งได้รับความสนใจจากแฟนคลับชาวจีนเป็นอย่างมาก โดยมีแฟนคลับจากพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานปักกิ่งเข้าร่วมงาน ๑๐๐ คน สำนักงานเชียงใหม่ ๕๐ คน และกวางตุ้ง ๑๕๐ คน

ททท. สำนักงานฮ่องกง

ร่วมสนับสนุนบริษัทนำเที่ยวกอล์ฟ Golf Holiday จัดการแข่งขันกอล์ฟ TAT Cup Challenge ๒๐๑๑ ชายแพคเกจกอล์ฟสู่วิวทิวและกรุงเทพฯ พร้อมเชิญสื่อมวลชนร่วม Fan Trip สัมผัสสนามกอล์ฟและแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่หัวหินและชะอำ ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ สิงหาคม ๒๕๕๔

การเตรียมพร้อมของ ททท.สู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- ๑) เสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันให้กับบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย
- ๒) แผนวิสาหกิจ ททท. ปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ ด้วยแนวคิด Adaptive Advantage
- ๓) การตลาดเชิงยุทธศาสตร์กับพันธมิตรใหม่ ๆ (Strategic Partners)
- ๔) การตลาดและประชาสัมพันธ์ เพื่อสร้างการรับรู้ และภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ
- ๕) ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าทางการท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ โดยคำนึงถึงมาตรฐาน และ

มูลค่าเพิ่ม

๖) บทบาทในเวทีความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน

๗) การจัดทำแผนกลยุทธ์ตลาด ททท. เพื่อเข้าสู่ AEC ปี ๒๕๕๖ - ๒๕๕๙

นอกจากนี้ ททท. ยังได้มีบทบาทในเวทีความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวอาเซียน เนื่องจากได้รับมอบหมายให้เป็นประธานคณะทำงานด้านการตลาดและการสื่อสารท่องเที่ยวอาเซียน ในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ โดยมีนายสรรเสริญ เจริญศรี รองผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ด้านตลาดเอเชีย และแปซิฟิกใต้ เป็นประธานคณะทำงานดังกล่าว และมีภารกิจในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการตลาดท่องเที่ยวอาเซียน ๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ (ASEAN Tourism Marketing Strategy: ATMS) ซึ่งได้นำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีท่องเที่ยวอาเซียนให้ความเห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๕๕ ณ เมืองมานาโต สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ยุทธศาสตร์ด้านการตลาดฯ ดังกล่าวเป็นผลจากการระดมสมองร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก

อาเซียน เพื่อนำเสนอแนวทางเชิงกลยุทธ์ในการสร้างอาเซียนให้เป็นจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่รู้จักในระดับโลก และดึงดูดนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศเข้ามาในภูมิภาคอาเซียน รวมทั้งการส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในภูมิภาคอาเซียน “ASEAN for ASEAN” ซึ่งจะมีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงอาเซียนเข้าด้วยกัน

๒.๒ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ในวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๕

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาดูงานและรับฟังบรรยายสรุปแนวทางการรองรับนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก การบริหารจัดการพื้นที่เพื่อประชาสัมพันธ์ และความร่วมมือระหว่างท่าอากาศยานระหว่างประเทศ

๒) หน่วยงานที่บรรยายสรุป

๒.๑ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๒.๒ กองบังคับการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ๒ (บก.ตม.๒)

๒.๓ สำนักงานศุลกากรตรวจสินค้าท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ

๒.๔ ตำรวจท่องเที่ยวสุวรรณภูมิ

๓) สรุปสาระสำคัญ

๓.๑ ปัญหาการตรวจหนังสือเดินทางผู้โดยสาร

- กำลังพลของกองบังคับการตรวจคนเข้าเมือง
ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ประจำ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ รวม ๕๐๓ คน คิดเป็น ๖๐% ของจำนวนช่องตรวจทั้งหมด ๒๐๒ ช่องตรวจ ประจำขาเข้า จำนวน ๒๙๔ คน ประจำขาออก จำนวน ๒๐๙ คน
- จำนวนผู้โดยสารและจำนวนเที่ยวบิน
ปัจจุบันมีจำนวนผู้โดยสารประมาณ ๑๕๐,๐๐๐ – ๑๗๐,๐๐๐ คนต่อวัน หรือ ๔,๕๐๐ คนต่อชั่วโมง และมีจำนวนเที่ยวบินประมาณ ๙๐๐ เที่ยวบิน หรือประมาณ ๓๖ เที่ยวบินต่อชั่วโมง
- แนวทางในการแก้ไขปัญหา แบ่งออกเป็น ๓ แนวทางคือ ระยะเวลาเร่งด่วน ระยะเวลา และระยะยาว ดังนี้
 - ระยะเร่งด่วน
 ๑. จัดให้มีเจ้าหน้าที่เวรและพนักงานเสริมประจำวันนอกเวลาทำการและวันหยุด ในกรณีที่มีผู้โดยสารมีปริมาณมากจนล้นนอกเขตพื้นที่ตรวจหนังสือเดินทาง
 ๒. จัดจ้างพนักงานแนะนำและอำนวยความสะดวกผู้โดยสาร โดยเฉพาะบริเวณหน้าช่องทางเข้าตรวจหนังสือเดินทาง
 ๓. การสนับสนุนงบประมาณสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในช่วงเทศกาลสำคัญซึ่งมีผู้โดยสารปริมาณ
 ๔. โครงการขยายพื้นที่ตรวจหนังสือเดินทางส่วนขาออก พื้นที่ ๓ ให้ใกล้เคียงกับพื้นที่เดิมเป็นการชั่วคราว โดยการขยายผนังกระจกไปจากแนวเดิม พร้อมจัดเตรียมเคาน์เตอร์ตรวจหนังสือเดินทางชั่วคราวทดแทนเคาน์เตอร์เดิมที่ขาดหายไปในช่วงเวลาที่มีการปิดปรับปรุงพื้นที่ก่อสร้าง
 ๕. ประสานฝ่ายกำลังพลดำเนินการแจ้งสื่อมวลชนประชาสัมพันธ์ให้ผู้โดยสารที่จะมาใช้บริการที่ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เมื่อเวลาเข้าเช็คอินก่อนเวลาขึ้นเครื่องตามกำหนดเวลาก่อน ๓ ชั่วโมง
 ๖. ประสานฝ่ายรักษาความปลอดภัยขอความร่วมมือกำลังสนับสนุนช่วยกำกับดูแลผู้โดยสารให้อยู่ในความเรียบร้อย และนำผู้โดยสารให้เข้าตรวจให้สมดุลกันทั้ง ๒ ฝั่ง รวมถึงได้ร่วมประชุมในการหา

แนวทางให้ผู้โดยสารบางส่วนสามารถเข้าช่อง Premium Lane และ Premium TG ได้ในช่วงเวลาที่มีผู้โดยสารหนาแน่น โดยให้ประสานสารวัตร ตม. ประจําผลัดก่อนเสมอ

๗. ประสานสมาคมไทยธุรกิจการท่องเที่ยว (ATTA) ให้แจ้งบริษัทสมาชิกสมาคมฯ รับทราบเกี่ยวกับการนำผู้โดยสารที่เดินทางมาเป็นหมู่คณะ โดยถ้าเช็คอินเสร็จแล้วให้รีบเข้าตรวจหนังสือเดินทางโดยเร็ว

๘. จัดวางเสาสแตนด์เลสรูปแบบ SNAKE LINE บริเวณพื้นที่รอตรวจหนังสือเดินทาง ทั้งในส่วนขาเข้าและขาออก ระหว่างประเทศ ตามนโยบายของท่านนายกรัฐมนตรี พร้อมทั้งจัดเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกตรวจเอกสาร และควบคุมการจัดคิวให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ตั้งแต่วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๕

๙. ในช่วงเวลาที่มีผู้โดยสารหนาแน่นเจ้าหน้าที่ได้ประสานศูนย์บริการครบวงจรท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ (ศบว.) จัดพนักงานที่มีความชำนาญด้านภาษาเฉพาะ เช่น รัสเซีย , ญี่ปุ่น , จีน , เกาหลี ฯลฯ มาช่วยให้คำแนะนำแก่ผู้โดยสาร

- ระยะกลาง

๑. จัดเคาน์เตอร์ PRE CHECK IN สำหรับผู้เดินทางเป็นหมู่คณะ โดยให้บริการตรวจหนังสือเดินทางล่วงหน้าแก่บริษัทท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งส่วนขาเข้าและขาออก ซึ่งใช้เคาน์เตอร์ด้านหลังแต่ละ ROW CHECK IN

๒. มีแผนนำระบบ APIS / APPS (ADVANCE PASSENGER PROCESSING) เข้ามาใช้งานโดยเป็นระบบตรวจสอบ และคัดกรองข้อมูลผู้โดยสารล่วงหน้า ซึ่งเป็นการติดตั้งระบบโดยกระทรวงคมนาคม ร่วมกับ กรมการบินพลเรือน และบริษัทท่าอากาศยานไทย (ทอท.) รวมถึงต้องปรับแก้กฎหมาย เพื่อกำหนดวิธีการส่งข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์โดย สตม.

- ระยะยาว

บริษัทท่าอากาศยานไทย (ทอท.) ได้ขอเสนอความช่วยเหลือจากรัฐบาล เนื่องจากปัญหาหลักของ บก.ตม.๒ คือ จำนวนเจ้าหน้าที่ที่มีไม่เพียงพอในการให้บริการแก่ผู้โดยสาร โดยปัจจุบัน บก.ตม.๒ มีอัตรากำลังพล ๑,๓๑๒ นาย แต่มีเจ้าหน้าที่ดำรงตำแหน่ง จำนวน ๑,๑๔๘ นาย ทำให้มีอัตราว่าง ๑๖๔ นาย ซึ่งหาก บก.ตม.๒ ได้รับการจัดสรรกำลังพลให้เต็มจำนวนที่ว่างจะสามารถแก้ไขปัญหาการให้บริการตรวจหนังสือเดินทางล่าช้า ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ได้

การแก้ไขปัญหาในส่วนของการบังคับการตำรวจตรวจคนเข้าเมือง ๒ (บก.ตม.๒)

๑. จัดเจ้าหน้าที่ ตม. เสริมเพิ่มจากช่วงเวลาปกติ ในเวลาที่มีผู้โดยสารหนาแน่น โดย บก.ตม.๒ ได้ขอกำลังสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ ตม. ที่พัทเวอร์ และให้เจ้าหน้าที่ ตม. เข้าปฏิบัติงานก่อนเวลาหรือหลังเวลาในการเข้าทำงาน โดยส่วนขาเข้าจัดเจ้าหน้าที่เสริม ผลัดละ ๒๐ คน และส่วนขาออกจัดเจ้าหน้าที่เสริมผลัดละ ๑๕ คน

๒. เจ้าหน้าที่ ตม. ผู้สอบผ่านชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๙๘ คน รวมถึง ดาบตำรวจตรี อายุ ๕๓ ปีขึ้นไป บางส่วนที่ได้รับแต่งตั้งเป็นชั้นสัญญาบัตรให้กลับเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ เป็นการชั่วคราวก่อนพิจารณา งดการขอยืมตัวเจ้าหน้าที่ที่มีอัตราบรรจุ ณ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ไปช่วยราชการที่อื่น

จำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองที่ปฏิบัติงานที่เคาน์เตอร์

ขาเข้า เดิมจัดเจ้าหน้าที่ประมาณ ๖๕ คนต่อผลัด หรือประมาณ ๖๐% ของช่องตรวจ ขณะนี้ได้เสริมเจ้าหน้าที่เพิ่มอีก ๒๐ คน รวมเป็น ๘๕ คน หรือประมาณ ๗๓% ของช่องตรวจ

ขาออก เดิมจัดเจ้าหน้าที่ประมาณ ๔๕ คนต่อผลัด หรือประมาณ ๖๔% ของช่องตรวจ ขณะนี้เสริมเจ้าหน้าที่เพิ่มอีก ๑๕ คน รวมเป็น ๖๐ คน หรือประมาณ ๘๕% ของช่องตรวจ

๓. ให้มีการตรวจสอบเอกสารผู้โดยสารที่เดินทางมาเป็นหมู่คณะก่อนล่วงหน้าแก่บริษัทท่องเที่ยวต่างๆ ทั้งในส่วนขาเข้าและขาออก เพื่อให้เกิดความรวดเร็วยิ่งขึ้น

๔. กองกำกับการบริการคนต่างด้าว ๒ ขอคำสั่งสนับสนุนการปฏิบัติจาก สตม.จำนวน ๙๐ นาย จากด่านทั่วประเทศในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ เป็นต้นไป โดยเจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะต้องผ่านการอบรมการปฏิบัติงานก่อน

๕. กองกำกับการบริการคนต่างด้าว ๒ อยู่ระหว่างดำเนินการขอรับการแต่งตั้งจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในตำแหน่งที่ว่าง จำนวน ๓๕๕ นาย เพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของปริมาณผู้โดยสารในช่วง ๓-๕ ปี

๖. ช่วงเวลาผู้โดยสารหนาแน่น บก.ตม.๒ ได้จัดกำลังเจ้าหน้าที่จากส่วนขาออกไปช่วยในส่วนขาเข้า จำนวน ๓๐ นาย

๗. จัดโครงการช่องตรวจคนเข้าเมืองอัตโนมัติ (AUTOMATIC CHANEL) เพื่อลดเวลา ขั้นตอน และเสริมสร้างมาตรฐานให้ทัดเทียมท่าอากาศยานสากล จำนวน ๑๖ เครื่อง แบ่งเป็นขาเข้า จำนวน ๘ เครื่อง และขาออก จำนวน ๘ เครื่อง

๘. มีนโยบายที่ลดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน โดยพิจารณายกเลิกการใช้บัตร ตม.๖ กับผู้โดยสารที่เป็นคนไทย ซึ่งอยู่ระหว่างศึกษาข้อมูลด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่อไป

๙. บก.ตม.๒ ร่วมกับ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) จัดพนักงานประชาสัมพันธ์ และอำนวยความสะดวกให้กับผู้โดยสารบริเวณพื้นที่ตรวจหนังสือเดินทางในส่วนขาเข้า ซึ่งจัดพนักงาน จำนวน ๔๗ คน ผลัดละ ๑๑ คน ตามโครงการ “ของขวัญพิเศษแด่นักท่องเที่ยว” โดยมีระยะเวลาในการดำเนินการระหว่าง ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ ถึง ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๕

สถานการณ์ภายหลังการแก้ไข

ตั้งแต่วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เป็นต้นมาปัญหาคลี่คลายไปมาก บก.ตม.๒ สามารถบริหารจัดการให้คิวผู้โดยสารเข้า-ออก อยู่เฉพาะในพื้นที่ตรวจหนังสือเดินทาง และไม่มีผู้โดยสารสะสม บริเวณหน้าเคาน์เตอร์หรือล้นออกมาด้านนอกเขตพื้นที่ ทั้งนี้เป็นผลจาก บก.ตม.๒ จัดกำลังพลมาปฏิบัติงานเพิ่มเติมในการตรวจหนังสือเดินทางตลอดเวลาภายหลังจาก ทอท. สนับสนุนงบประมาณ และเป็นผลจากการดำเนินแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ข้างต้นร่วมกันทุกฝ่าย

ก่อนการแก้ไขปัญหา ผู้โดยสารต่อแถวรอตรวจหนังสือเดินทางในช่วงเวลาหนาแน่นยาวประมาณ ๖๔๐ คน ใช้เวลารอตรวจหนังสือเดินทางประมาณ ๑ ชั่วโมง

หลังการแก้ไขปัญหา ผู้โดยสารต่อแถวรอตรวจหนังสือเดินทางในช่วงเวลาหนาแน่นยาวประมาณ ๑๕๐ คน ใช้เวลารอตรวจหนังสือเดินทางประมาณ ๑๕ - ๒๐ นาที

๓.๒ ความร่วมมือระหว่างท่าอากาศยานระหว่างประเทศ

บันทึกความร่วมมือระหว่างท่าอากาศยาน Sister Airport Agreement (SAA) มีวัตถุประสงค์เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการบริหารจัดการท่าอากาศยานระหว่างกันในด้านต่างๆ เช่น การพัฒนาบุคคล เทคโนโลยี ธุรกิจ ซึ่งจัดทำในรูปแบบ การประชุม สัมมนา การฝึกปฏิบัติงาน ปัจจุบันท่าอากาศยานสุวรรณภูมิได้ทำบันทึกข้อตกลง “Sister Airport Agreement” กับท่าอากาศยานชั้นนำของโลกไปแล้ว ๔ แห่ง คือ ท่าอากาศยานมิวนิค (ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี) ท่าอากาศยานอินชอน (ประเทศ

สาธารณรัฐเกาหลี) ท่าอากาศยานนาริตะ (ประเทศญี่ปุ่น) และท่าอากาศยานปักกิ่ง (ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน)

๒.๓ การเดินทางไปศึกษาตุงาน ณ จังหวัดเชียงราย ในระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๑) วัตถุประสงค์ในการเดินทาง

เพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) และความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจไทย-จีน-อาเซียน ในระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๒) การบรรยายสรุป

๒.๑ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บรรยายสรุปเรื่อง “ความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ไทย-จีน” โดย :

๑. รศ.ดร.วันชัย ศิริชนะ อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

๒. รศ.ดร.ชยาพร วัฒนศิริ รองอธิการบดี

๓. Prof.Cen Ronglin ผู้อำนวยการศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร

ประวัติมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมสิรินธร

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นมหาวิทยาลัยตั้งอยู่ตอนเหนือสุดของประเทศไทย ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๑ และตั้งอยู่ใกล้ประเทศจีนมากที่สุด คือ ใกล้กับจีนตอนใต้บริเวณเขตปกครองตนเองทิเบตสิบสองปันนา มณฑลยูนนาน ซึ่งมีชาวไทลื้ออาศัยอยู่และมีการพูดและใช้ภาษาไทยบางคำอยู่ด้วย ปัจจุบัน มีการสร้างเส้นทางคมนาคมทางบกเชื่อมประเทศไทย ผ่าน เมียนมาร์ และ สปป.ลาว ไปยังประเทศจีนตอนใต้ โดยเส้นทางด้านขบวนการตามภูมิศาสตร์ คือ R3A โดยเชื่อมจาก จังหวัดเชียงราย (อำเภอเชียงของ) ผ่าน สปป.ลาว ไปยัง เมืองลาของเมียนมาร์ เข้าสู่สิบสองปันนาของประเทศจีน ถือเป็นเส้นทางเศรษฐกิจที่สำคัญในปัจจุบัน ส่วนเส้นทางด้านซ้าย คือ R3 B เชื่อมจาก จังหวัดเชียงราย (อำเภอแม่สาย) ผ่าน จังหวัดท่าขี้เหล็กของเมียนมาร์ ไปยัง เมืองลา (เมียนมาร์) เข้าสู่สิบสองปันนาของประเทศจีน แต่ปัจจุบัน เมียนมาร์ ปิดเส้นทางนี้อยู่เนื่องจากเหตุการณ์ทางการเมืองภายในประเทศกับชนกลุ่มน้อยและธุรกิจคาสีโนบริเวณชายแดน นอกจากนี้ การเดินทางไปสิบสองปันนายังสามารถใช้เส้นทางเดินเรือได้อีกเช่นกัน

ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมสิรินธร เริ่มต้นจากมหาวิทยาลัยได้มีโอกาสพบกับ มาตามเฉินจื่อลี่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของจีน เพื่อแสวงหาความร่วมมือด้านการศึกษาและเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ครบรอบ ๑๐๐ ปี ในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ในขณะนั้น จึงได้ขอความร่วมมือจากรัฐบาลจีนสร้างอนุสรณ์ที่ระลึกในความมีไมตรีจิตระหว่างกัน รัฐบาลจีนจึงสร้างศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนให้แก่มหาวิทยาลัยเพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของการสอนภาษาจีน และเผยแพร่วัฒนธรรมจีนอย่างเป็นทางการแห่งแรกในโลก ก่อสร้างในรูปแบบสถาปัตยกรรมจีน โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระราชดำเนิรเปิดศูนย์ฯ ในวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ แนวทางการสอนภาษาจีนของมหาลัยแม่ฟ้าหลวงจะเน้นการสอนภาษาจีนเพื่อการใช้งานด้านธุรกิจ เป็นการเรียนการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษและจีนโดยทั้งหลักสูตรจะไม่มีการสอนเป็นภาษาไทยซึ่งแตกต่างจากมหาวิทยาลัยอื่น

ความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรม เศรษฐกิจ ไทย-จีน

ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทย-จีน มีความสัมพันธ์เปรียบเสมือนญาติมิตรและพัฒนาสู่ความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ บุคคลสำคัญที่เชื่อมความสัมพันธ์ไทย-จีน คือ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งได้เสด็จเยือนประเทศจีนหลายครั้ง สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันเป็นอย่างมาก

ความสัมพันธ์ในกรอบอาเซียน

ความสัมพันธ์เป็นแบบกลุ่มประเทศอาเซียน ๑๐ ประเทศ กับประเทศจีน ที่ผ่านมา **ด้านการค้า** ประเทศไทยได้ดุลการค้าจากประเทศจีน โดยประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรไปยังประเทศจีน ได้แก่ ยางพารา ข้าว สำหรับสินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศจีน คือ ผลไม้และผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งผลไม้ที่นำเข้าจากประเทศจีนจะต้องหามาตรการคัดกรองคุณภาพอีกครั้งเนื่องจากพบปัญหาสารเคมีตกค้าง **ด้านการคมนาคม** การขนส่งสินค้าปัจจุบันใช้การขนส่งทางน้ำเป็นหลักโดยผ่านแม่น้ำโขง แต่อากาศคาดว่าจะใช้การขนส่งทางบกมากขึ้น โดยผ่านเส้นทาง R3A ซึ่งจะสะดวกรวดเร็วกว่า

ปัญหาและอุปสรรคของไทย : การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๑. ความรู้สึกตื่นตัวของคนไทยในการแสวงหาโอกาสในด้านต่างๆ จาก AEC ยังมีค่อนข้างน้อย ทั้งนี้ อาจเนื่องจากยังมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องที่ไกลตัว

๒. ปัจจัยด้านภาษา อันได้แก่ ภาษาอังกฤษที่ถือเป็นภาษาสากลพื้นฐานในปัจจุบันและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน

๓. การขาดความชำนาญเรื่องการค้าระหว่างประเทศของนักธุรกิจ เช่น การหาช่องทางทางธุรกิจ การค้า การสร้างสายสัมพันธ์ทางธุรกิจ

สิ่งเหล่านี้รัฐบาลจำเป็นต้องสร้างให้ประชาชนไทยมีพื้นฐานดังกล่าวเพื่อเตรียมพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น และสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้

แนวทางการเตรียมความพร้อมของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

มหาวิทยาลัยได้จัดทำหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษเพื่อฝึกฝนทักษะของนักศึกษา และเพื่อให้ นักศึกษามีความสามารถในการใช้ชีวิตและทำงานในสถานที่ต่างวัฒนธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัยเล็งเห็นว่านอกเหนือจากภาษาอังกฤษแล้วภาษาจีนเป็นภาษาที่สำคัญที่จำเป็นต้องเรียนรู้ จึงได้สนับสนุนให้จัดตั้งสถาบัน/องค์กร ภายในมหาวิทยาลัยขึ้นเพื่อเปิดสอนภาษาจีน และเผยแพร่วัฒนธรรมจีน ดังนี้

- สถาบันขงจื้อ (จัดตั้งเมื่อ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๙) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีน สถาบันขงจื้อของมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงเปิดสอนภาษาจีนให้แก่ นักศึกษา ประชาชน และนักเรียนในชุมชนต่างๆ

- ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มีวัตถุประสงค์ คือ จัดทำหลักสูตรเรียนภาษาจีน เผยแพร่ วัฒนธรรมจีน ส่งเสริมการพัฒนาครูสอนภาษาจีนในไทย และเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างไทย-จีน โดยเชิญ อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเซี่ยเหเหมิน มาเป็นวิทยากรบรรยายในชั้นเรียน ทั้งนี้ ยังส่งเสริมด้านวัฒนธรรมและ กีฬา เช่น สอนการเต้นรำพื้นเมือง ปิงปอง วอลเลย์บอล เป็นต้น

๒.๒ ด้านบุคลากรแม่สาย อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย

บรรยายสรุปเรื่อง : “สภาพการค้า การลงทุน บริเวณศุลกากรแม่สาย” โดย :

๑) ด้านศุลกากรแม่สาย

๒) ตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดเชียงราย

ด้านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย

ด้านศุลกากรแม่สาย จังหวัดเชียงราย (เหนือสุดแดนสยาม) สังกัดสำนักงานศุลกากรภาคที่ ๓ มีพื้นที่รับผิดชอบ คือ จังหวัดเชียงราย และพะเยา รวมทั้ง จุดผ่อนปรน ๔ แห่ง คือ จุดท่าลมจอย ท่าบ้านปางห้า ท่าดินดำ และท่าบ้านเกาะหวาย และยังรับผิดชอบสนามบินแม่ฟ้าหลวง

มูลค่าการค้า มูลค่าการค้าบริเวณด้านศุลกากรแม่สายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ทั้งนี้เนื่องด้วยปัจจุบันมีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมระบบเศรษฐกิจเหนือ – ใต้ (NORTH – SOUTH ECONOMICS CORRIDOR : NSEC) หรือเส้นทาง R3 (คุนหมิง-กรุงเทพฯ) เพื่อเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์ พื้นที่จีนตอนใต้ มณฑลยูนนาน – พม่า – ลาว และไทย สำหรับเส้นทาง เชียงราย – กรุงเทพฯ (R3A /R3B) เส้นทางบก R3B จากแม่สาย – ท่าซี้เหล็ก – เชียงตุง – เมืองลา – เชียงรุ่ง ระยะทางประมาณ ๓๙๓ กิโลเมตร (ถึงพรมแดนจีน ประมาณ ๒๕๒ กิโลเมตร) แต่ยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่คือปัญหาทางการเมืองภายในของพม่า มีด่านเก็บภาษีระหว่างเส้นทางไปจนถึงเมืองเชียงตุง ๔ ด่าน และยังไม่สามารถทะลุไปถึงจีนเนื่องจากการปิดด่านอยู่

* มูลค่าการนำเข้า – ส่งออก ของด้านศุลกากรแม่สาย (๒๕๕๔-๒๕๕๕)

รายการ	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๕ (ต.ค.๕๔ - มิ.ย.๕๕)
มูลค่านำเข้า	๓๕๙.๔๒	๑๕๓.๓๗	๑๘๘.๘๐	๑๘๒.๓๗
มูลค่าส่งออก	๔,๒๕๙.๔๗	๖๕๗๐.๘๒	๑๐,๑๙๙.๑๒	๖,๘๗๙.๒๖
ดุลการค้า	๓,๙๐๐.๐๕	๒,๕๕๒	๑๐,๐๑๐.๓๒	๗,๐๖๖.๘๙

สินค้าส่งออกสำคัญปี๒๕๕๕ (ต.ค.๕๔ - มิ.ย.๕๕) ได้แก่ น้ำมันเชื้อเพลิง สุรา เบียร์ไวน์ แผ่นเหล็กชุบ กาแฟปรุงสำเร็จ น้ำดื่ม รถยนต์ จักรยานยนต์ ยางรถยนต์ ปูนซีเมนต์ เครื่องจักรในการเกษตร และของเบ็ดเตล็ด

ปัญหาและอุปสรรค

๑) ปัญหาอัตราเจ้าหน้าที่ (ข้าราชการ ลูกจ้าง) ปัจจุบันรวม จำนวน ๘๕ คน ซึ่งยังไม่เพียงพอกับการดูแลแนวพรมแดน (ประมาณ ๑๒๐ กิโลเมตร) ภูมิประเทศเป็นลำน้ำกั้นพรมแดนซึ่งมีขนาดแคบและตื้นเขินหลายจุด ทำให้การลักลอบนำเข้าสินค้าเป็นไปได้ง่าย แนวทางการแก้ไขปัญหาคือ ขอความร่วมมือจากทหาร ตำรวจตระเวนชายแดน ตำรวจภูธรอำเภอแม่สาย และตรวจคนเข้าเมือง

๒) ปัญหาการขนส่งสินค้าระหว่างไทย-พม่า ค่อนข้างยากลำบาก เนื่องจากพม่าไม่ยอมเปิดให้ขนส่งผ่านสะพานแห่งที่ ๒ (ยกเว้นน้ำมัน ปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง) ซึ่งต้องใช้สะพานแห่งที่ ๑ (แม่สาย-ท่าซี้เหล็ก) โดยขนถ่ายใส่รถตู้ เป็นผลให้ผู้ประกอบการต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งเพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง ปัญหาที่ตามมาคือการจราจรติดขัดในช่วงการขนถ่ายสินค้า

๓) ปัญหาระบบธนาคารบริเวณชายแดนยังไม่มีความสะดวกเพียงพอเป็นผลให้การทำธุรกรรมทางการเงินยังไม่มีคล่องตัว

๔) ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรที่สามารถสื่อสารภาษาพม่าเพื่อติดต่อประสานงาน

ข้อเสนอแนะ รัฐบาลควรเร่งเจรจาทางการค้าในระดับทวิภาคี (ไทย-พม่า) และไตรภาคี (ไทย-พม่า-จีน) เนื่องจากไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการเจรจาระดับท้องถิ่นได้

แนวทางการเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

กรมศุลกากร

๑) ด้านบุคลากร โดยการอบรมภาษาเพื่อนบ้าน และขออัตรากำลังเพิ่มเพื่อรองรับการค้าบริเวณชายแดนที่จะสูงขึ้น

๒) ด้านการบริหารจัดการ โดยการนำระบบ NSW (NATIONAL SINGLE WINDOW) และให้บริการตอบคำถามพิธีการศุลกากรมาใช้

๓) ด้านกฎหมายศุลกากร โดยการแก้ไขกฎหมายศุลกากรให้มีลักษณะอำนวยความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น

๔) ด้านเทคโนโลยีการควบคุมทางศุลกากร โดยนำระบบติดตามทางศุลกากรมาใช้ (ระบบ RFID ระบบ GPS และเครื่อง X-RAY) เพื่อให้การเคลื่อนไหวของสินค้าสะดวกมากขึ้นและป้องกันการทุจริต

สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

๕) ด้านตรวจคนเข้าเมือง โดยการปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่นกองกำลังผาเมืองศุลกากร ตำรวจ และนำระบบ One Stop Service มาใช้ควบคุมการผ่านแดน

๒.๓ ท่าเรือเชียงแสน อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

บรรยายสรุปเรื่อง “การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” โดย :

๑. อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

๒. สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงราย

๓. ด้านศุลกากรเชียงแสน

สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงราย

สำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาเชียงราย สังกัดกรมเจ้าท่า กระทรวงคมนาคม มีพื้นที่รับผิดชอบ ๒ จังหวัด คือ จังหวัดเชียงราย (๑๘ อำเภอ) และจังหวัดพะเยา (๘ อำเภอ)

กรอบความร่วมมือว่าด้วยการบังคับใช้กฎหมายในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง

เป็นความร่วมมือบนพื้นฐานการเคารพอธิปไตย ความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของทั้ง ๔ ประเทศ (ไทย จีน เวียดนาม และสปป.ลาว) เพื่อป้องกันการกระทำผิดกฎหมายในแม่น้ำล้านช้าง – แม่น้ำโขง โดยฝ่ายไทยได้จัดตั้ง “ศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดในแม่น้ำโขง (ศปขย.)” ขึ้น โดยมีที่ทำการส่วนหน้าอยู่ ณ ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ ๑

ปัญหาและอุปสรรค ในการดำเนินงานของท่าเรือพาณิชย์เชียงแสน

๑) ปัญหาระดับน้ำ ในช่วงฤดูแล้งระดับน้ำจะลดต่ำลงเป็นอุปสรรคต่อการเดินเรือ แนวทางแก้ปัญหา คือ กรมเจ้าท่าดำเนินการขุดลอกร่องน้ำและมีแผนงานขุดลอกเพื่อรองรับช่วงฤดูถัดไปของทุกๆ ปี ตลอดจนดำเนินการสำรวจจัดทำแผนที่ร่องน้ำและจัดเจ้าหน้าที่แนะนำร่องน้ำสำหรับการเดินเรือ ดำเนินการประสานงานคณะทำงานประสานงานการดำเนินการตามความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง – แม่น้ำโขง (JCCCN) เพื่อดำเนินการปรับปรุงร่องน้ำร่วมกันตลอดเส้นทางเดินเรือต่อไป

๒) ปัญหาเส้นทางการขนส่ง เนื่องจากเส้นทางการขนส่งเดิม (สะพานข้ามแม่น้ำคำที่เชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข ๑๑๒๙ ตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย) ชำรุด ทำให้ต้องใช้เส้นทาง แม่จัน – เชียงแสน – โยนก แทนซึ่งทำให้ชาวบ้านบริเวณนั้นได้รับผลกระทบจากการขับผ่านของรถบรรทุกขนส่งสินค้า แนวทางการแก้ปัญหา คือ การก่อสร้างสะพานถาวร โดยคาดว่าจะแล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕

ด้านศุลกากรเชียงใหม่

ด้านศุลกากรเชียงใหม่ มีเขตพื้นที่รับผิดชอบ ในจังหวัดเชียงใหม่จำนวน ๕ อำเภอ คือ อำเภอ เชียงแสน อำเภอดอยหลวง อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอพญาเม็งราย และอำเภอเวียงชัย รวมถึงจุดผ่านแดนถาวร และจุดผ่อนปรน คือ จุดผ่านแดนถาวรสามเหลี่ยมทองคำ จุดผ่านแดนถาวรหน้าอำเภอเชียงใหม่ จุดผ่อนปรนบ้านสบรวก และจุดผ่อนปรนบ้านสวนดอก

ปริมาณการค้าบริเวณด้านศุลกากรเชียงใหม่

ปี ๒๕๕๔ มูลค่าการนำเข้าสินค้า ๑,๑๑๐,๑๒๐ บาท การส่งออก ๘,๙๙๒,๘๖๕ บาท

ปี ๒๕๕๕ มูลค่าการนำเข้าสินค้า ๒๕๖,๕๕๐ บาท การส่งออก ๕,๕๕๘,๔๔๐ บาท

โดยสินค้านำเข้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร เช่น ทับทิม เมล็ดทานตะวัน กระเทียม เห็ดหอมแห้ง เป็นต้น สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าจากโรงงานอุตสาหกรรม เช่น ชิ้นส่วนไก่แช่แข็ง น้ำมันปาล์ม กระทั่งแดง รถยนต์ใหม่ เป็นต้น

การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของอำเภอเชียงใหม่ มีดังนี้

๑) ด้านการเกษตร โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกรเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ตลอดจนหาแนวทางเพิ่มประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันภาคเกษตร

๒) ด้านการค้าชายแดน โดยเสนอให้มีการตั้งจุดผ่านแดนถาวรเพียงจุดเดียว เนื่องจากปัจจุบันมีจุดผ่อนปรนทั้งหมด ๑๑ จุด ซึ่งยากต่อการควบคุมดูแล

๓) ด้านการท่องเที่ยว โดยการจัดตั้งคณะทำงาน (ภาครัฐและภาคเอกชน) เพื่อเตรียมความพร้อมด้านการท่องเที่ยว และจัดตั้งศูนย์บริการข้อมูลการท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาศักยภาพด้านภาษา (อังกฤษและจีน) ให้กับบุคลากร

๔) ด้านการขนส่ง ปัจจุบันการทำเรือแห่งประเทศไทยได้สร้างท่าเรือเชียงใหม่ ๒ ชั้นเพื่อรองรับภาคบริการขนส่งสินค้า สำหรับท่าเรือเชียงใหม่ ๑ ใช้สำหรับรองรับนักท่องเที่ยว

๒.๔ ท่าเรือเชียงใหม่ของ อำเภอเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่

บรรยายสรุปเรื่อง “การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” โดย :

๑) อำเภอเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่

๒) ด้านศุลกากรเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่

อำเภอเชียงใหม่ของ จังหวัดเชียงใหม่

ตั้งอยู่บริเวณชายแดนเหนือสุดของประเทศไทย ติดกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) มีแม่น้ำโขงเป็นเส้นแบ่งเขตแดน ซึ่งมีความยาว ๔๒ กิโลเมตร อยู่ห่างจากอำเภอเมือง ๑๔๑ กิโลเมตร

การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของอำเภอเชียงใหม่ของ

๑) ด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่และส่งเสริมการพัฒนาด้านภาษาแก่เด็กและเยาวชน

๒) ด้านเศรษฐกิจ โดยการจัดโครงการการศึกษาดูงานของผู้นำท้องถิ่น (กำนันและผู้ใหญ่บ้าน) ณ ประเทศจีน เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชน

๓) ด้านความมั่นคง โดยการเตรียมความพร้อมด้านความปลอดภัยในการเดินทางข้ามแดนระหว่างกัน

ด้านศุลกากรเชียงของ จังหวัดเชียงราย

ด้านศุลกากรเชียง จังหวัดเชียงราย มีพื้นที่รับผิดชอบในเขตจังหวัดเชียงราย (อำเภอเชียงของ อำเภอเวียงแก่น อำเภอขุนตาลและอำเภอเทิง) จังหวัดพะเยา (อำเภอเชียงคำ กิ่งอำเภอภูซาง) มีท่าเรือสำหรับการนำเข้า-ส่งออก จำนวน ๓ จุด ได้แก่ ท่าด่านศุลกากรเชียงของ ท่าพรหมแดนเชียงของ (ท่าเรือบัก) และ ท่าเรือเชียงของ (ท่าเรื่อน้ำลึก) นอกจากนี้ ยังมีจุดผ่อนปรนจำนวน ๕ จุด ดังนี้

- ๑) จุดผ่อนปรนบ้านแจ่มป่อง อำเภอเวียงแก่น จังหวัดเชียงราย
- ๒) จุดผ่อนปรนบ้านฮวก กิ่งอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา
- ๓) จุดผ่อนปรนบ้านหาดบ้าย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- ๔) จุดผ่อนปรนบ้านห้วยลึก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
- ๕) จุดผ่อนปรนบ้านร่มโพธิ์ทอง อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย

ปัญหาและอุปสรรคของด่านศุลกากรเชียงของ

- ๑) ปัญหาเขตพื้นที่รับผิดชอบ เนื่องจากมีเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบค่อนข้างกว้าง
- ๒) ปัญหาอัตราค่าสิ่งจำหน่ายที่มีจำนวนไม่เพียงพอ
- ๓) ปัญหาสภาพเส้นทางการเพื่อเดินทางลงแพขนานยนต์ ที่มีสภาพเส้นทางคับแคบ เป็นทางหักศอก และสภาพถนนไม่ดี ประกอบกับมีรถบรรทุกหนักผ่านตลอดเวลา เป็นอุปสรรคต่อการเดินทาง และการบูรณะซ่อมแซม

๔) ปัญหาสถานที่ตรวจปล่อย ปัจจุบันด้านศุลกากรเชียงของยังไม่มีลานตรวจสินค้าและไฟส่องสว่าง ซึ่งขณะนี้แก้ไขปัญหาโดยใช้ลานเอนกประสงค์ของเทศบาลตำบลเวียง หรือสถานที่ที่สะดวกอื่นๆ เช่น ลานจอดรถของการท่าเรือแห่งประเทศไทย หรือบริเวณข้างทาง

๕) ปัญหาขาดแคลนอุปกรณ์ช่วยตรวจสินค้า (เครื่อง X-RAY) และเครื่องทุนแรงต่างๆ

ปัญหาอุปสรรคของผู้ประกอบการ

- ๑) ปัญหาอัตราค่าบัตรโดยสารแพขนานยนต์มีราคาค่อนข้างสูง
- ๒) ปัญหาสภาพเส้นทาง (บริเวณชายแดนประเทศจีน-บ่อแก้ว สปป.ลาว) มีสภาพคดเคี้ยวและลาดชันทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง
- ๓) ปัญหาการตรวจจับความเร็วรถบรรทุก ใน สปป.ลาว ทำให้เกิดความล่าช้าในการขนส่ง
- ๔) ปัญหาศุลกากรในฝั่งสปป.ลาว ไม่อนุญาตให้รถบรรทุกสินค้าไทยและลาวขนส่งสินค้าผ่านด่านบ่อเต็น บ่อหาญ (ระหว่างไทย-จีน) เป็นผลให้ต้องขนถ่ายสินค้าที่ด่านภาษีบ่อเปี้ย

๒.๕ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

บรรยายสรุปเรื่อง “การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” โดย :

๑. จังหวัดเชียงราย
๒. สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเชียงราย

การเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของจังหวัดเชียงราย

- ๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
- ๒) จัดตั้งสำนักงาน (ASEAN Unit) ในภาคส่วนราชการเพื่อเป็นหน่วยประสานงาน และเป็นเครือข่ายเพื่อขับเคลื่อนการเป็นประชาคมอาเซียน

๓) การเตรียมความพร้อมของภาคการศึกษา โดยการฝึกอบรมครูวิทยากร (Training of Trainers) ด้านภาษาอังกฤษและภาษาประเทศเพื่อนบ้าน

๔) บูรณาการแผนงานทุกภาคส่วนและจัดตั้งศูนย์เตรียมความพร้อมด้านข้อมูล ข่าวสาร และการฝึกอบรม โดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการใน ๕ อำเภอ (อำเภอเมือง อำเภอเชียงของ อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย และอำเภอเวียงแก่น)

ข้อได้เปรียบ-เสียเปรียบผลกระทบของจังหวัดเชียงราย : การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ข้อได้เปรียบ

- ๑) จังหวัดเชียงรายเป็นฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญ เช่น ข้าว ลิ้นจี่ ชา สับปะรด ลำไย
- ๒) จังหวัดเชียงรายถือเป็นประตูเชื่อมต่อกับหลายประเทศ มีการคมนาคมที่ดี คือ เป็นเส้นทางเชื่อมโยง R3A, R3B มีท่าอากาศยานนานาชาติ มีท่าเรือพาณิชย์สำหรับขนส่งสินค้าจำนวน ๒ แห่ง
- ๓) มีแหล่งวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงมีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ มีอัตลักษณ์ในการดำเนินชีวิตตามวิถีล้านนา และมีการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติพร้อมรองรับนักท่องเที่ยว
- ๔) มีสถาบันการศึกษา (ภาครัฐและเอกชน) ที่มีหลักสูตรการเรียนการสอนนานาชาติ ทั้งในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย

ข้อเสียเปรียบ

- ๑) การสนับสนุนด้านงบประมาณเพื่อเตรียมความพร้อมประชาชนในการเตรียมตัวสู่ประชาคมอาเซียนมีจำนวนจำกัด
- ๒) การขาดการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบร่วมกับประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง
- ๓) การขาดการจัดระบบและมาตรฐานรองรับผู้ใช้บริการที่หลากหลายของโรงแรม ร้านอาหาร
- ๔) หน่วยงานต่างๆ ในจังหวัดเชียงราย (ภาครัฐและเอกชน) เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาคประชาชน และภาคธุรกิจ ยังขาดการบูรณาการเชื่อมโยงแผนปฏิบัติการกับแผนแม่บทเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน

โอกาส

- ๑) ภาคการค้า ทำให้เกิดการขยายตลาดส่งออกสินค้าเกษตร เช่น ข้าว ยางพารา กาแฟ
- ๒) ภาคการลงทุน ทำให้เกิดการดึงดูดนักลงทุนทั้งนอกและในอาเซียนเข้ามาตั้งฐานการผลิตในเชียงราย ส่งผลให้ธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เช่น อสังหาริมทรัพย์ วัสดุก่อสร้าง แรงงาน มีโอกาสเติบโต
- ๓) ภาคบริการ ทำให้เกิดการเปิดเสรีทางการค้าโดยประเทศไทยเป็น Medical hub ในประชาคมอาเซียน และเกิดการเคลื่อนย้ายฝีมือแรงงานอย่างเสรีในวิชาชีพ ๗ สาขา ได้แก่ วิศวกร สถาปนิก แพทย์ ทันตแพทย์ พยาบาล นักสำรวจ และนักบัญชี โดยสามารถเดินทางไปทำงานในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนได้โดยเสรี

ผลกระทบ

- ๑) ปัญหาการควบคุมโรคที่อาจจะระบาดจากการเคลื่อนย้ายของประชากร การนำเข้าสัตว์ผลิตภัณฑ์ พืชผักและผลไม้
- ๒) ปัญหาขาดงบประมาณในการรักษาคนไข้ต่างด้าวซึ่งยังไม่มียงบประมาณสนับสนุน

สรุปการค้าชายแดนไทยด้านจังหวัดเชียงราย ปี ๒๕๕๔

๑) แนวชายแดน มีระยะทาง ๓๑๐ ก.ม. เป็นทางบก ๑๙๐ ก.ม. และทางน้ำ ๑๒๐ ก.ม. โดยติดต่อกับสหภาพพม่า ระยะทาง ๑๓๐ ก.ม.(เป็นแนวภูเขายาว ๑๐๐ ก.ม. และเป็นแนวแม่น้ำยาว ๓๐ ก.ม. คือส่วนที่เป็นแม่น้ำกกและแม่น้ำรวก) และติดต่อกับ สปป.ลาว ระยะทาง ๑๘๐ ก.ม.(เป็นแนวภูเขายาว ๙๐ ก.ม. และแนวแม่น้ำโขงยาว ๙๐ ก.ม.)

๒) การค้าชายแดน

โครงสร้างการค้าปี ๒๕๕๔

รายการ	ประเทศลาว	ประเทศจีน	ประเทศพม่า
สัดส่วนมูลค่าการค้ารวม	๓๖%	๒๒%	๔๒%
สัดส่วนการส่งออก	๓๙%	๑๕%	๔๖%
สัดส่วนการนำเข้า	๑๕%	๘๑%	๔%
สัดส่วนดุลการค้า	๔๓%	๔%	๕๓%

สถิติการค้าชายแดนไทยด้านจังหวัดเชียงราย ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ (หน่วย : ล้านบาท)

ประเภท	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๔	ปี ๕๓/๕๒ คิดเป็นร้อยละ	ปี ๕๔/๕๓ คิดเป็นร้อยละ
มูลค่ารวม	๑๔,๔๐๐.๒๑	๒๑,๐๗๗.๑๕	๒๙,๗๗๑.๘๑	๔๖.๓๗	๔๑.๒๕
ส่งออก	๑๑,๗๙๗.๐๖	๑๘,๐๐๕.๗๓	๒๖,๒๔๐.๖๑	๕๒.๖๓	๔๕.๗๓
นำเข้า	๒,๖๐๓.๑๕	๓,๐๗๑.๔๒	๓,๕๓๑.๒๐	๑๗.๙๙	๑๔.๙๗
ดุลการค้า	๙,๑๙๓.๙๑	๑๔,๙๓๔.๓๑	๒๖,๒๔๐.๖๑	๖๒.๔๔	๕๒.๐๖

สถิติการค้าผ่านด่านชายแดนจังหวัดเชียงราย ปี ๒๕๕๒ - ๒๕๕๔ (หน่วย : ล้านบาท)

ปี	ด่านแม่สาย		ด่านเชียงแสน		ด่านเชียงของ		รวม	
	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ	มูลค่า	ร้อยละ
๒๕๕๒	๔,๘๓๒.๘๐	๓๓.๕๖	๖,๓๔๖.๒๓	๔๔.๐๗	๓,๒๒๑.๑๖	๒๒.๓๗	๑๔,๔๐๐.๑๙	๑๐๐
๒๕๕๓	๘,๓๗๘.๙๐	๓๙.๗๕	๗,๑๖๔.๗๙	๓๓.๙๙	๕,๕๓๓.๔๗	๒๖.๒๕	๒๑,๐๗๗.๑๖	๑๐๐
๒๕๕๔	๙,๘๕๒.๖๔	๓๓.๐๙	๑๐,๒๑๐.๓๘	๓๔.๓๐	๙,๗๐๘.๖๔	๓๒.๖๑	๒๙,๗๗๑.๘๑	๑๐๐

เปรียบเทียบสินค้าเข้า-ออกในแต่ละด่านชายแดนปี ๒๕๕๔

ด่านชายแดน	การค้ารวม		ส่งออก		นำเข้า	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ด่านแม่สาย (พม่า)	๙,๘๕๒.๖๔	๓๓.๐๙	๙,๗๒๖.๖๘	๓๗.๐๗	๑๒๕.๙๗	๓.๕๗
ด่านเชียงแสน (จีน,พม่า,ลาว)	๑๐,๒๑๐.๓๘	๓๔.๓๐	๙,๔๗๘.๔๘	๓๖.๑๒	๗๓๑.๙๐	๒๐.๗๓
ด่านเชียงของ (จีน,ลาว)	๙,๗๐๘.๖๔	๓๒.๖๑	๗,๐๓๕.๒๙	๒๖.๘๑	๒,๖๗๓.๓๕	๗.๕๑
รวม	๒๙,๗๗๑.๘๑	๑๐๐.๐๐	๒๖,๒๔๐.๔๕	๑๐๐.๐๐	๓,๕๓๑.๒๒	๑๐๐.๐๐

ประเภทสินค้าส่งออก ปี ๒๕๕๔

- สินค้าส่งออกไปประเทศจีน ได้แก่ สินค้าน้ำมันดิบ ๓๙.๐๙ % เครื่องจักรกลและอุปกรณ์ ๓๒.๕๐ % สินค้าเกษตร ๑๑.๔๑ % น้ำมันเชื้อเพลิง/น้ำมันหล่อลื่น ๗.๐๘ % ดอกกล้วยไม้ ๒.๘๓ % เคมีภัณฑ์ ๒.๔๒ % วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้าง ๒.๒๘ % น้ำมันก๊าด ๐.๘๖ % ผงบุก/บุกแผ่น ๐.๓๐ % และผัก/ผลไม้แปรรูป ๐.๒๘ %
- สินค้าส่งออกไปเมียนมาร์ ได้แก่ สินค้าเบ็ดเตล็ด ๒๘.๔๓ % สินค้าอุปโภคบริโภค ๑๖.๓๓ % น้ำมันเชื้อเพลิง ๙.๔๒ % สุราต่างประเทศ/วิสกี้/เบียร์/ไวน์ ๘.๘๗ % กาแฟสำเร็จรูป ๕.๙๘ % รถยนต์นั่ง ๕.๔๗ % แผ่นเหล็กชุบสังกะสี ๔.๐๕ % ยางรถยนต์และจักรยานยนต์ ๓.๖๔ % สินค้าเกษตร ๒.๕๒ % และเครื่องใช้ไฟฟ้า ๒.๑๐ %
- สินค้าส่งออกไปลาว ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค ๓๑.๖๔ % น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว ๒๘.๔๐ % น้ำมันเบนซิน ๘.๗๗ % ผลไม้สด ๘.๖๑ % เนื้อสัตว์แช่แข็ง ๓.๘๕ % วัสดุการก่อสร้าง ๓.๘๒ % ยางพารา และเศษยางพารา ๒.๔๘ % สินค้าเกษตร ๑.๘๒ % ยางมะตอย ๑.๖๗ % และปุ๋ยสัตว์ ๑.๑๕ %

ประเภทสินค้านำเข้า ปี ๒๕๕๔

- สินค้านำเข้าจากจีน ได้แก่ สินค้ากรรม (พืชผักสด/ผลไม้/ดอกไม้ ไม้ประดับ) ๘๔.๑๔ % เคมีใช้ในการผลิตยาสีฟัน ๔.๕๒ % สินค้าอุปโภคบริโภค ๒.๔๖ % แก๊สอาร์กอน ๒.๒๘ % เคมีภัณฑ์ ๒.๒๔ % ไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ ๑.๕๕ % และเครื่องจักรกล/อุปกรณ์ ๐.๖๘ %
- สินค้านำเข้าจากเมียนมาร์สหภาพพม่า ได้แก่ สินค้ากรรม (ผลไม้สด/กระเทียม/ปุ๋ยสัตว์/เปลือกก๋วยเตี๋ยว/น้ำผึ้ง) ๔๖.๕๑ % แร่อื่น ๆ ๑๓.๖๙ % แมงกานีส ๑๑.๐๒ % หินก่อสร้าง ๓.๙๖ % เครื่องแต่งกาย ๓.๙๐ % และใบชา ๓.๖๐ %
- สินค้านำเข้าจากสปป.ลาว ได้แก่ ถ่านหิน (ลิกไนท์) ๗๔.๗๙ % ไม้แปรรูป ๖.๐๐ % สินค้าเกษตรทั่วไป ๕.๒๐% ซองใส่มือถือ/กระเป๋า/กล่องใส่หูฟัง ๒.๐๖ % ลูกเต๋า ๒.๐๓ % ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ๒.๐๓ % ดอกหญ้า ๑.๒๓ % และลูกเต๋อย ๑.๘๖ %

๓) การค้าผ่านแดน ไปยังประเทศจีน (ตอนใต้) ได้แก่

- ทางน้ำ (ทางเรือ) เส้นทางขนส่งทางเรือในแม่น้ำโขงระหว่างท่าเรือเชียงแสน/จ.เชียงราย-สิบสองปันนา (จิ่งหง) ระยะทางประมาณ ๓๔๔ ก.ม.
- ทางบก ได้แก่ ถนนสาย R3A (หรือ R3E) จาก อ.เชียงของ/จ.เชียงราย-เมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว /สปป.ลาว-แขวงหลวงน้ำทา-ด่านบ่อเต็น-บ่อหาน/จีน (ระยะทาง ๒๕๔ ก.ม.) → เชียงรุ่ง → คุณหมิง และถนนสาย R3B (หรือ R3W) จาก อ.แม่สาย-จ.ท่าขี้เหล็ก/พม่า-เมืองเชียงตุง-ต้าหลี่/จีน (ระยะทาง ๒๔๔ ก.ม.) → เชียงรุ่ง → คุณหมิง

๔) ช่องทางการค้า มีจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรน ดังนี้

จุดผ่านแดนถาวร	จุดผ่อนปรน	
	ด้านที่ติดกับสหภาพพม่า	ด้านที่ติดกับ สปป.ลาว
๑. จุดบ้านเชียงแสน ต.เวียง อ.เชียงแสน ตรงข้ามกับเมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว ๒. จุดสะพานข้ามแม่น้ำสาย เขต สุขาภิบาล อ.แม่สาย ตรงข้าม จ.ท่า ขี้เหล็ก เมียนมาร์ ๓. จุดสะพานข้ามแม่น้ำสาย บ้านสันผักฮี้ ต.แม่สาย อ.แม่สาย ตรงข้าม จ.ท่าขี้เหล็ก เมียนมาร์ ๔. จุดบ้านเชียงของ ต.เวียง อ.เชียงของ ตรงข้ามกับเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว	๑. จุดบ้านปางห้า ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย ๒. จุดบ้านสายลมจอย ต.เวียง พางคำ อ.แม่สาย ๓. จุดบ้านเกาะทราย ต.แม่สาย อ.แม่สาย ๔. จุดท่าดินดำ บ้านป่าแดง ต.เกาะช้าง อ.แม่สาย ๕. จุดบ้านสบรวก ต.เวียง อ.เชียงแสน	๑. จุดบ้านแจมป่อง ม.๕ ต. หล่ายหงาว อ.เวียงแก่น ๒. จุดบ้านห้วยลึก ต.หล่าย หงาว อ.เวียงแก่น ๓. จุดบ้านหาดบ้าย ต.ริมโขง อ.เชียงของ ๔. จุดบ้านร่มโพธิ์ทอง ม.๙ ต. ตำบลเต่า อ.เทิง ๕. จุดบ้านสบรวก ม.๑ ต.เวียง อ.เชียงแสน ๖. จุดบ้านสวนดอก ม.๘ ต. บ้านแซว อ.เชียงแสน

ปัญหาและอุปสรรคทางการค้า

ไทย-จีน	ไทย-พม่า	ไทย-ลาว
<ul style="list-style-type: none"> - ด้านภาษา - กฎระเบียบที่เข้มงวด - ระบบ Logistic ยังไม่เชื่อมโยง และเส้นทางคมนาคมทางน้ำใช้ได้ ตามฤดูกาลไม่ตลอดปี - ระบบข้อมูลข่าวสารทางการค้า เข้าถึงยาก และไม่ทันสมัย - ความไม่พร้อมของผู้ประกอบการ ไทย - ปัญหาทรัพย์สินทางปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> - สินค้าบางชนิดเช่น ผงชูรส เครื่องดื่ม ยังมีการกำหนดโควตา หรือเพดานการนำเข้า (Balance Trade) - ระบบการเงิน การธนาคารไม่มี การเปิด L/C ในการซื้อขายสินค้า ไม่เป็นที่ยอมรับทางการค้า - การคมนาคมขนส่งไม่สะดวกขาด สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน - มีปัญหาการสู้รบของชนกลุ่ม น้อยและมีเบี้ยร้ายรายทางมาก ไม่น้อย - การปิดด่านบ่อยๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ส่งออกส่วนใหญ่เป็นพ่อค้า ชายแดน ขาดความเป็นนักการ ตลาดเชิงรุกมืออาชีพ - ราคาสินค้าไทยมีราคาสูงเมื่อ เปรียบเทียบกับคู่แข่ง คือ จีน และ เวียดนาม - กฎระเบียบของลาวไม่ชัดเจน เปลี่ยนแปลงบ่อย - สินค้าไทยถูกปลอมแปลง และ ลอกเลียนแบบ จากประเทศคู่แข่ง - ผู้ที่ไม่มีใบอนุญาตต้องผ่าน บริษัท ขาเข้าขาออกทำให้เสีย ค่าใช้จ่ายเพิ่ม - ค่าใช้จ่ายสูงเช่นด้านขนส่ง ขาด เงินทุนหมุนเวียน - ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐาน

แนวทางการแก้ไขทางการค้า

ไทย-จีน	ไทย-พม่า	ไทย-ลาว
<ul style="list-style-type: none"> - การก่อสร้างเส้นทางสาย R3A R3B - การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน - การจัดงานวัฒนธรรมสัมพันธ์/การค้าร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - การสร้างความสัมพันธ์ระดับรัฐมนตรี - การจัดประชุมร่วมกัน - การประสานระหว่างภาคเอกชน - พัฒนาหน่วยงานในระดับท้องถิ่นร่วมกันเพื่อสู่สากล - ภาครัฐส่งเสริมภาคเอกชนไปทำธุรกิจ - การจัดงานแสดงสินค้าร่วมกัน 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดประชุมหารือร่วมทั้งภาคเอกชน ภาครัฐ - ภาครัฐให้การส่งเสริมสนับสนุน - การพัฒนาด้านสถาบันการเงินร่วมกัน - กำหนดนโยบายที่ชัดเจนและมาตรฐานสากล - การจัดตั้งเศรษฐกิจชายแดน - การส่งเสริมในลักษณะความร่วมมือสองฝ่าย

๒.๔ การเดินทางไปศึกษาดูงาน ณ จังหวัดเชียงใหม่ ในระหว่างวันที่ ๒ - ๓ กันยายน ๒๕๕๕

๑) วัตถุประสงค์

เพื่อพิจารณาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง

๒) การบรรยายสรุป

บรรยายสรุปเรื่อง “การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)” โดย

๒.๑ จังหวัดเชียงใหม่

๒.๒ จังหวัดลำพูน

๒.๓ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๔ จังหวัดลำปาง

๒.๕ การทำอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่

จังหวัดเชียงใหม่

ศักยภาพของจังหวัดเชียงใหม่ : การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๑) เป็นศูนย์กลางทางการศึกษาในภาคเหนือของประเทศไทย โดยสามารถรองรับนักเรียนนักศึกษาไทยในทุกระดับจาก ๑๗ จังหวัดภาคเหนือ และทุกภูมิภาคของประเทศไทย สามารถผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญรองรับอุตสาหกรรมและการให้บริการต่างๆ เช่น บุคลากรทางการแพทย์ การท่องเที่ยว การค้าการลงทุน ฯลฯ ซึ่งสถาบันการศึกษาและสถานศึกษาเหล่านี้หลายแห่ง มีการเปิดสอนหลักสูตร ๒ ภาษา (Bilingual) หลักสูตรภาษาต่างประเทศ และหลักสูตรนานาชาติ

๒) การเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจที่มีความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ ส่งผลให้จังหวัดเชียงใหม่มีความเพียบพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น บริษัท/ห้างร้านขนาดใหญ่และมีชื่อเสียง ระบบสาธารณูปโภค ระบบขนส่งมวลชน ในระดับเทียบเท่ากับกรุงเทพมหานคร

๓) สภาพภูมิอากาศที่เอื้อต่อการอยู่อาศัยและความมีอัตราอายุไมตรีของชาวเชียงใหม่ ชาวต่างชาติเลือกจังหวัดเชียงใหม่ เพราะมีสภาพอากาศที่เหมาะสมแก่การอยู่อาศัยของคนที่มาจากประเทศที่มีอากาศหนาว เนื่องจากสภาพภูมิอากาศที่ไม่ร้อนและชื้นจนเกินไป มีอุณหภูมิพอเหมาะในช่วงฤดูหนาว ประกอบกับความมีอัตราอายุไมตรีอันมีที่มาจากขนบธรรมเนียมประเพณีที่งดงาม

๔) ภาคบริการและการท่องเที่ยวของจังหวัดเชียงใหม่ มีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวหลากหลาย ทั้งโบราณสถาน ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีสำคัญ และแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่บริสุทธิ์ สวยงาม มีความหลากหลายของชาติพันธุ์ ที่อยู่อาศัยร่วมกันอย่างสงบสุข รวมทั้งยังเป็นแหล่งผลิตหัตถอุตสาหกรรมที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ เช่น ผ้าไหม ผ้าฝ้าย เครื่องเงิน ไม้แกะสลัก เซรามิกที่งดงาม

๕) นอกจากกลุ่มนักท่องเที่ยวระยะสั้นแล้ว จังหวัดเชียงใหม่ยังมีกลุ่มนักท่องเที่ยวและชาวต่างชาติที่มาพำนักอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่แบบระยะยาว ตั้งแต่ ๓ เดือน ถึงตลอดชีวิต ด้วยวัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน เช่น การพักผ่อน การทำงาน การเป็นอาสาสมัคร และการทำธุรกิจรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะชาวญี่ปุ่น เกาหลี สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และสหภาพยุโรป

๖) ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน การคมนาคม และโลจิสติกส์ จังหวัดเชียงใหม่มีศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางการบินของภูมิภาค (Aviation Hub) มีสนามบินนานาชาติที่มีมาตรฐานของประเทศ สามารถรองรับนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางมาด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ ได้ประมาณ ๖ ล้านคนต่อปี รองรับการบินขนส่งสินค้า จำนวน ๒๐,๐๐๐ ตัน ต่อปี และมีเที่ยวบินตรงไปยังประเทศต่างๆ อาทิ ประเทศจีน ฮองกง เกาหลี สิงคโปร์ มาเลเซีย ลาว และสหภาพพม่า ส่วนการคมนาคมทางบก นอกจากจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมทางบกของภูมิภาคแล้ว มีความพร้อมที่จะเชื่อมต่อการคมนาคมทางบกผ่านเส้นทาง R3A ซึ่งเริ่มจากลาวไปจนถึงสาธารณรัฐประชาชนจีน

๗) ความพร้อมด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารก็เป็นอีกศักยภาพหนึ่ง ที่เอื้อต่อการเป็นศูนย์กลางด้านการศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ ดังจะเห็นได้จากความเชื่อมโยงของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายไร้สายผ่านเทคโนโลยี 3G ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ มีความครอบคลุมทั่วถึงโดยเฉพาะในพื้นที่เมืองและอำเภอ อื่นรอบๆ เมืองเชียงใหม่ จึงมีความสะดวกในด้านการติดต่อสื่อสาร การค้นคว้าหาข้อมูล และการเชื่อมต่อกับครอบครัวของนักเรียนนักศึกษา

๘) สถานบริการทางการแพทย์และการรักษาพยาบาลที่ได้มาตรฐานสากล สร้างความมั่นใจแก่ผู้ที่จะเข้ามาศึกษาหาความรู้และอยู่อาศัย ซึ่งจังหวัดเชียงใหม่ มีโรงพยาบาลแผนปัจจุบัน รวมทั้งสิ้น ๔๘ แห่ง ๖,๐๔๕ เตียง (แยกเป็นสังกัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๙ แห่ง สังกัดหน่วยงานอื่น ๕ แห่ง และเอกชน ๑๔ แห่ง) รวมทั้งแหล่งบริการด้านสุขภาพที่มีคุณภาพได้รับการยอมรับระดับนานาชาติ พร้อมที่จะเป็นศูนย์กลางการบริการสุขภาพ (Medical or Health Hub) ของภูมิภาคได้อย่างแน่นอน

๙) การเป็นศูนย์กลางระดับนานาชาติและการจัดมหกรรมระดับโลก จังหวัดเชียงใหม่เคยได้รับการคัดเลือกให้เป็นสถานที่จัดงานและกิจกรรมระดับนานาชาติอย่างต่อเนื่อง อาทิ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๘ การจัดการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ ๑๘ และปี พ.ศ. ๒๕๔๙ การจัดงานมหกรรมพืชสวนโลก ซึ่งมีผู้เข้าเยี่ยมชมทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศกว่า ๕.๖ ล้านคน

แนวทางการพัฒนาของจังหวัดเชียงใหม่ : การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

๑) การพัฒนาคุณภาพสถาบันการศึกษา

๑.๑) ยกกระตือรือร้นการศึกษาในทุกระดับสู่นานาชาติ โดยจะต้องพิจารณาถึงหลักสูตรและให้มี คณะที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น มีความสอดคล้องกับการต้องการของตลาดและจะต้องเชื่อมโยงภาคการศึกษา กับสถาบันการศึกษาชั้นนำที่มีชื่อเสียงระดับโลกเช่น สหรัฐอเมริกา จีน อังกฤษ ออสเตรเลีย สิงคโปร์ เป็นต้น

๑.๒) เสริมสร้างความเข้มแข็งแก่สถาบันการศึกษาด้านกีฬาให้สามารถก้าวไปสู่ การแข่งขัน ในระดับนานาชาติ เช่น มวลสากลสมัครเล่น ยิงปืน ยกน้ำหนัก ลีลาศ เรือพาย

๒) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรทางการศึกษา

๒.๑) แลกเปลี่ยนบุคลากรด้านการศึกษา นักเรียน และนักศึกษา กับเครือข่ายสถานศึกษา ทั้งในระดับพื้นฐานและระดับอุดมศึกษาภายใต้ ASEAN University Network (A.U.N.) เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ด้านการศึกษา ภาษา ศิลปวัฒนธรรม ภาควิชาการอื่นๆ และวิถีชีวิตท้องถิ่น นำมาซึ่ง ความพร้อมและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลของบุคลากรด้านการศึกษา

๒.๒) ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาาระบบสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ต โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามา ช่วยเพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรและ ผู้เชี่ยวชาญระหว่างมหาวิทยาลัยและนอกเครือข่าย

๓) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่มีความหลากหลายและเอื้อต่อการศึกษาระดับนานาชาติ

๓.๑) พัฒนาคความหลากหลายของหลักสูตร โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษา มีการบูรณาการ เชื่อมโยงกัน

๓.๒) การจัดสอนหลักสูตรภาษาประเทศเพื่อนบ้านและภาษาอังกฤษในระดับประถมมัธยม และมหาวิทยาลัย รวมถึงการพัฒนาบุคลากรทุกภาค ส่วน

๓.๓) การเตรียมความพร้อมและเสริมสร้างทัศนคติของเด็กและเยาวชนให้เกิด ความเข้าใจ ในความแตกต่าง และสามารถปรับตัวให้อยู่ในสังคมนานาชาติได้อย่างเหมาะสม

๓.๔) การนำระบบ Buddy System มาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ร่วมกันในระหว่างทำการศึกษา

๔) การรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินแก่นักศึกษานานาชาติ

๔.๑) ส่งเสริมการบริหารจัดการด้านสุขลักษณะ และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในสถานที่ พักและเมืองเชียงใหม่โดยรวม

๔.๒) จัดระเบียบสังคม ลดอบายมุข ปัญหาสังคมอันอาจส่งผลกระทบต่อการศึกษาของ นักเรียนนักศึกษา

๔.๓) พัฒนาระบบการสื่อสารและการแจ้งข่าวเพื่อเชื่อมโยงนักเรียนนักศึกษา กับเจ้าหน้าที่ ภาครัฐ โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการ

๕) การเพิ่มความสะดวกด้านการคมนาคมขนส่ง

๕.๑) จัดบริการข้อมูลข่าวสาร/เอกสารที่เอื้ออำนวยต่อการใช้บริการคมนาคมภายในจังหวัด ทั้งในเขตเมือง ระหว่างอำเภอ และระหว่างจังหวัด

๕.๒) เพิ่มศักยภาพและปรับทัศนคติของผู้ให้บริการขนส่งมวลชน เพื่อให้มีความพร้อมในการ รองรับผู้รับบริการจากต่างประเทศ

๖) ปรับระบบการให้บริการเพื่อการอำนวยความสะดวกรวดเร็วทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๖.๑) การปรับปรุงระบบทำงานและการบริการให้รวดเร็วทั่วถึงมากยิ่งขึ้น

๖.๒) การปรับปรุงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อกลุ่มบุคคลที่จะเข้ามาศึกษาใน จังหวัด เชียงใหม่ ให้สามารถเข้าถึงระบบการศึกษาและมาตรฐานทาง การศึกษาที่พึงจะได้รับมากยิ่งขึ้น

๖.๓) การให้ความรู้ด้านกฎระเบียบการเข้าเมืองแก่ผู้มาติดต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมือง ให้สามารถกรอกข้อมูลได้ถูกต้องสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น

๖.๔) การให้ความรู้ด้านภาษาแก่เจ้าหน้าที่สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่อขอรับบริการ

๗) การประชาสัมพันธ์และสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับ ความพร้อมในการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในระดับนานาชาติ

๗.๑) จัดกิจกรรมในการทำการตลาดของจังหวัดและกลุ่มจังหวัด เช่น Road Show และ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ทั้งในประเทศและต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง

๗.๒) การให้ทุนการศึกษาแก่ครูและนักเรียนในกลุ่มประเทศอาเซียนโดยเฉพาะประเทศ สหภาพพม่า ลาว เวียดนาม

๘) การสนับสนุนจากภาครัฐและภาคเอกชนในการเสริมสร้างศักยภาพและความพร้อมเพื่อ สนับสนุนการเป็น Education Hub

๘.๑) ภาคท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ เทศบาลนครเชียงใหม่ และ ภาคเอกชน เช่น หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด

๘.๒) การประกาศวาระจังหวัดและจัดให้มีคณะกรรมการขับเคลื่อนจังหวัดเชียงใหม่เพื่อ พัฒนาศักยภาพด้านการศึกษาเชื่อมโยงสู่ประชาคมอาเซียน

๘.๓) ตั้งคณะทำงานกลุ่มย่อยในแต่ละด้าน เพื่อประชุมหารือพิจารณากำหนดแนวทางการ ดำเนินงานในรายละเอียดมีแผนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน

ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของท่องเที่ยวและกีฬา จังหวัดเชียงใหม่ มีดังนี้

๑) การตลาดเชิงรุกของท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่า การจัดโรดโชว์ (Road Show) ทั้งในและนอกประเทศ เป็นการส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเป็นอย่างดี จึงนำร่องดำเนินการจัดโรดโชว์ ทั้งที่กรุงเทพฯ และพัทยา และที่ต่างประเทศคือ เครือรัฐออสเตรเลียและประเทศญี่ปุ่น

๒) กรณีการจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือนักท่องเที่ยวนั้น ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ได้กำหนด คุณสมบัติเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยให้ความสำคัญด้านภาษา กล่าวคือ เจ้าหน้าที่ควรสื่อสาร ภาษาต่างประเทศได้ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาฝรั่งเศส และภาษาจีน เป็นต้น

๓) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ได้เล็งเห็นความสำคัญของศูนย์ประชุมนานาชาติ ซึ่งจะใช้ เพื่อการจัดแสดงสินค้าจากทั่วโลกและจัดการประชุมทุกระดับทั่วไป ปัจจุบันศูนย์ประชุมนานาชาติใกล้จะ ตกแต่งแล้วเสร็จภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๕ และคาดว่าจะเปิดให้บริการได้ประมาณเดือนธันวาคม ๒๕๕๕

๔) ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดเชียงใหม่ได้เตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน (AEC) โดยพิจารณาถึงเรื่องสำคัญๆ รอบด้าน โดยให้ความสำคัญ ด้านภาษา ด้านทักษะบริการด้าน ท่องเที่ยว ด้านระบบการจัดการการขนส่งสินค้าและด้านอุตสาหกรรม เป็นต้น

หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของหอการค้าจังหวัด เชียงใหม่ มีดังนี้

๑) เส้นทางคมนาคมจังหวัดเชียงราย ประตู R3A และเส้นทางคมนาคมจังหวัดเชียงใหม่ ประตู R3B ผ่านกิวฬาวอก เป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญซึ่งประเทศพม่ามีแนวโน้มจะผลักดันด้านนี้เพราะเล็งเห็นถึงศักยภาพด้านการค้าขายระหว่างชายแดนทั้ง ๒ ประเทศ

๒) กรณีการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่มีความกังวลถึงธุรกิจขนาดเล็ก (SME) อาจได้รับผลกระทบจาก AEC เนื่องจากพ่อค้าชาวจีนและชาวสิงคโปร์ได้เข้ามาติดต่อและดำเนินธุรกิจในไทยจำนวนมาก เป็นเหตุให้ภาครัฐได้ส่งสัญญาณเตือนเพื่อป้องกันและกีดกันการค้าบางประเภท

๓) กรณีแรงงานไทย หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่เห็นว่ารัฐบาลควรส่งเสริมแรงงานสายอาชีพ โดยมุ่งเน้นการเรียนและการสอนสายอาชีพ เพื่อผลักดันบุคลากรไทยมีทักษะขั้นสูงและเป็นที่ต้องการในตลาดอาเซียน

๔) ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วยการท่องเที่ยวระยะสั้น-ยาว ซึ่งหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่ได้สำรวจแล้วพบว่า การท่องเที่ยวพำนักระยะยาว(Long Stay) มีแนวโน้มว่านักท่องเที่ยวจะเพิ่มมากขึ้นทุกปีและการท่องเที่ยวพำนักระยะยาวทำรายได้หลักให้จังหวัดเชียงใหม่ โดยเฉพาะกลุ่มผู้สูงอายุจากประเทศญี่ปุ่น ทั้งนี้ นักท่องเที่ยวคาดหวังให้จังหวัดเชียงใหม่เน้นบริการด้านที่พัก อาหาร การดูแลและรักษาพยาบาล รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

อุปสรรคและประเด็นปัญหาสำคัญของหอการค้าจังหวัดเชียงใหม่

ตารางเปรียบเทียบประเด็นการขอตรวจลงตรา(VISA) ของ ๒ ประเทศ

ประเทศไทย	ประเทศมาเลเซีย
-การอนุญาตตรวจลงตรา(VISA) -ระยะเวลา ๑ ปี-	-การอนุญาตตรวจลงตรา(VISA) -ระยะเวลา ๑๐ ปี- (กรณีญาติ/พี่น้องขอตรวจลงตรา(VISA)) -ระยะเวลา ๓-๔ ปี-
-ปัญหาการต่ออายุโดยตรวจลงตรา(VISA) -ล่าช้า-	-อนุญาตให้นำรถยนต์ที่ใช้แล้วเข้ามาโดยไม่เสียภาษี

ทั้งนี้ โครงการรถไฟความเร็วสูงได้ผ่านมติคณะรัฐมนตรีแล้ว แต่การดำเนินการของรัฐบาลและการจ่ายงบประมาณของภาครัฐดำเนินการล่าช้า ซึ่งอาจส่งผลทำให้จังหวัดเชียงใหม่เสียโอกาสด้านการท่องเที่ยวได้

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ด้านการศึกษาของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีดังนี้

๑) แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙) เน้นให้ความสำคัญกับวิสัยทัศน์ที่จะนำมหาวิทยาลัยสู่ความเป็นประชาคมอาเซียนและสากล

๒) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่พร้อมมุ่งเป้าหมายที่การสอนและความพร้อมด้านเครือข่ายการศึกษา รวมถึงการทำบันทึกข้อตกลงกับมหาวิทยาลัยและสถาบันในกลุ่มประเทศอาเซียน ปัจจุบันมีมหาวิทยาลัยใน

ประเทศไทยได้ทำบันทึกข้อตกลงแล้ว คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา มหาวิทยาลัยมหิดล และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

๓) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เห็นว่าภาษาอังกฤษที่ใช้ในการสื่อสารนั้นสำคัญ แต่ภาษาจีนกลาง กำลังจะเป็นภาษาที่สำคัญในอนาคตเช่นกัน ฉะนั้น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่จึงได้สร้างเครือข่ายกับมหาวิทยาลัย ยูนาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และมหาวิทยาลัยกวางสี ทั้งนี้ การร่วมมือดังกล่าวเป็นการเปิดประตูในการ แลกเปลี่ยนการสอนภาษาไทย-จีนด้วย

๔) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กำหนดโครงการหลักในปี ๒๕๕๕ คือ การพัฒนาทักษะด้าน ภาษาอังกฤษสำหรับผู้นำนักศึกษาและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพื่อเตรียมเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน และส่งเสริมภาพลักษณ์มหาวิทยาลัย (CMU AMBASSADOR) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่กำหนดโครงการหลักใน ปี ๒๕๕๖ คือ

- โครงการเพิ่มความรู้ความสามารถและการสื่อสารทางด้านภาษาอังกฤษให้แก่ นักศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- โครงการพัฒนาบุคลากรด้านสนับสนุนวิชาการและปฏิบัติงานให้มีทักษะในการปฏิบัติงาน ระดับสากล
- โครงการพัฒนาทักษะและเพิ่มศักยภาพด้านภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมสู่ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- โครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวิชาการ บริการ วิจัย และความร่วมมือด้านต่างๆ กับ มหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน

จังหวัดลำพูน

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของจังหวัดลำพูน ซึ่งเป็น ที่ตั้งของนิคมอุตสาหกรรมภาคเหนือและสวนอุตสาหกรรมเครือสหพัฒน์กว่า ๘๐ บริษัท และมีการเตรียมการ รองรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ACE) โดยสรุปได้ดังนี้

๑) ด้านการเกษตร การเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ปลอดภัยทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การ สร้างมูลค่าให้แก่ภาคการเกษตรในด้านการแข่งขันโดยมุ่งเน้นที่คุณภาพ การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ เกษตรกรโดยการรวมกลุ่ม

๒) ด้านอุตสาหกรรม จังหวัดลำพูนร่วมกับกระทรวงอุตสาหกรรมจัดให้มีโครงการพัฒนาขีด ความสามารถในการแข่งขันอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตร โดยการพัฒนาด้านโลจิสติกส์การเพิ่ม ประสิทธิภาพการผลิต

๓) ด้านการศึกษา จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ให้แก่ทุกโรงเรียน จัดการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดลำพูนให้เรียนรู้กิจกรรมสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียน จัดอบรมครูวิชาการทุกโรงเรียน เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและการจัดกิจกรรมการ เรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียนให้แก่โรงเรียนในจังหวัดลำพูน ๑๔๑ โรงเรียน การจัดให้โรงเรียนทุกโรงเรียนใน จังหวัดลำพูนจัดกิจกรรม “สัปดาห์อาเซียน” เมื่อต้นเดือนสิงหาคม ๒๕๕๕ จัดค่ายภาษาอังกฤษสำหรับเด็ก นักเรียน

๔) ด้านการค้าการลงทุน จัดให้มีโครงการศึกษาดูงานด้านการตลาดสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการ นำเข้าสินค้าจากประเทศไทย และร่วมงานแสดงและจำหน่ายสินค้าในงาน Thailand Trade Exhibition ๒๐๑๑ ณ นครโฮจิมินห์ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มีการให้บริการข้อมูลทั้งที่เป็นเอกสารและผ่าน

เว็บไซต์ของสำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำพูน บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความตกลงการเปิดเสรีทางการค้า และการลงทุนของ AEC ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕

๕) ด้านสาธารณสุข การเฝ้าระวังและป้องกันโรค ทั้งในคนและในสัตว์ การเตรียมเวชภัณฑ์ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็น การควบคุมการระบาดของอุกเหิน การควบคุมการระบาดของอุกเหิน(ชุมชน) และการประชาสัมพันธ์ สร้างความรู้ความเข้าใจกับประชาชนและชุมชน

๖) ด้านการท่องเที่ยว จัดให้มีโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับแหล่งดึงดูดทางการท่องเที่ยว (Land Mark) โดยใช้งบพัฒนาจังหวัด ตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ - ๒๕๕๖ รวม ๔ ปี และการจัดกิจกรรมสืบสานประเพณีที่สำคัญๆ ของจังหวัดลำพูน

๗) ด้านแรงงาน จังหวัดลำพูนได้รับผลกระทบอันเนื่องจากการล้นไหลของแรงงานในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างเสรี เป็นต้น

จังหวัดแม่ฮ่องสอน

แนวทางการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน สรุปได้ดังต่อไปนี้

แผนการดำเนินประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖

- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลอาเซียนศึกษาในระดับอำเภอ
- จัดประกวด บทความ/ตอบคำถาม/รายการวิทยุ เกี่ยวกับอาเซียน
- จัดสื่อการเรียนรู้ด้านภาษาและรวบรวมข้อมูลในกลุ่มประเทศ ๑๐+๓+๖ (สื่อสิ่งพิมพ์ เอกสาร และสื่อมัลติมีเดีย)
- สร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในสถาบันอุดมศึกษาและการภาคส่วนต่างๆ เพื่อจัดกิจกรรมทางวิชาการอาเซียนสู่ชุมชน
- สร้างและประสานเครือข่ายความร่วมมือในหน่วยงานภายนอก
- จัดค่ายวิชาการกิจกรรมการเผยแพร่ข้อมูลอาเซียนเชิงรุกประชาคมอาเซียนสำหรับกลุ่มนักเรียน นักศึกษา เยาวชน
- พัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ พม่า จีน) สำหรับประชาชนข้าราชการ นักธุรกิจ นักศึกษา และกลุ่มแรงงาน
- จัดนิทรรศการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมของกลุ่มอาเซียน (ทูตวัฒนธรรม)
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลประชาคมอาเซียน การระดับจังหวัด
- จัดทำฐานข้อมูลอาเซียน (วัฒนธรรม ประชากร แหล่งท่องเที่ยว)
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางด้านภาษา วัฒนธรรมกับเมียนมาร์ ประเทศจีน และประเทศต่างๆ
- จัดหาอาจารย์เจ้าของภาษา (ภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า ภาษาจีน)
- จัดหาครุภัณฑ์เพื่อรองรับการพัฒนาทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เพื่อรองรับการสู่ประชาคมอาเซียน
- จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนทางด้านภาษา วัฒนธรรมกับประเทศจีน เมียนมาร์และประเทศต่างๆ
- จัดหาสื่อการสอนภาษาอังกฤษและพินตนเอง e-book และสื่อต่างๆ ทางด้านภาษาอังกฤษ ภาษาพม่า ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น เพื่อรองรับการสู่ประชาคมอาเซียน
- การจัดตั้งศูนย์ไทใหญ่ศึกษาเฉลิมพระเกียรติขึ้นเพื่อสืบสานเรียนรู้ภาษา และวัฒนธรรมไทใหญ่

- ยกระดับมาตรฐานฝีมือของแรงงานประเภทต่างๆ
- จัดให้มีการแลกเปลี่ยนนักศึกษาอาจารย์ระหว่างไทยกับเมียนมาร์

จังหวัดลำปาง

การเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ของจังหวัดลำปาง ซึ่งได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนา ดังนี้

การเตรียมความพร้อมด้านผังเมืองเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

การดำเนินการการเตรียมความพร้อมของจังหวัดลำปาง พิจารณาตามแนวยุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่ของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือ ตามแนวแกนการพัฒนาเศรษฐกิจเหนือใต้ (North - South Economic Corridor) ในการเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงกับประเทศสาธารณรัฐสหภาพพม่า สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสาธารณรัฐประชาชนจีน (ตอนใต้) เพื่อเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจการค้าการลงทุน การคมนาคมขนส่ง โลจิสติกส์การท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และศิลปวัฒนธรรมแบบล้านนา ในระดับประเทศ และอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง(GMS)

๑) โครงข่ายคมนาคม

จังหวัดลำปางมีศักยภาพในด้านทำเลที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม ในการเป็นศูนย์กลางและเป็นประตูการค้าการคมนาคมขนส่งและการท่องเที่ยวที่สามารถเป็นจุดเชื่อมโยงกับกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน แต่ในขณะเดียวกันบทบาทในการเป็นเมืองศูนย์กลาง ในการคมนาคมขนส่งของจังหวัด ยังไม่ได้พัฒนาได้เต็มศักยภาพ ทั้งถนนเชื่อมโยงระหว่างจังหวัดโครงข่ายที่มีประสิทธิภาพในเขตเมือง

๒) ระดับชุมชน

สำหรับการพัฒนาระบบชุมชนของจังหวัดลำปาง ได้คำนึงถึงศักยภาพข้อจำกัดทรัพยากรธรรมชาติ โดยกำหนดให้มีบทบาทในแต่ละชุมชนเพื่อรองรับในหลายๆ ด้าน เช่น ด้านการท่องเที่ยว ด้านสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ และด้านการเกษตร-อุตสาหกรรม

การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

- สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๑๐ จังหวัดลำปางได้พัฒนาบุคลากร ๗ หลักสูตร คือ

๑. หลักสูตรภาษาจีน
๒. หลักสูตรวาดแผนไทย
๓. หลักสูตรทักษะฝีมือแรงงานด้านโลจิสติกส์
๔. หลักสูตรมาตรฐานฝีมือแรงงาน
๕. หลักสูตรหัตถบำบัด
๖. หลักสูตรภาษาเกาหลี
๗. หลักสูตรภาษาอังกฤษ

- ด้านการศึกษามหาวิทยาลัยเนชั่นได้เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนี้

๑. แลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาสาขาภาษาจีน
๒. ผลิตภัณฑ์ที่มีทักษะด้านความเป็นมืออาชีพและทักษะด้านการสื่อสาร
๓. ปรับปรุงหลักสูตรนานาชาติ จำนวน ๒ หลักสูตร

- มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางได้เตรียมความพร้อมด้านบุคลากรในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยให้บริการด้านภาษาให้กับนักศึกษา รวม ๔ กิจกรรม

๑. อบรมภาษาอังกฤษด้วยโปรแกรม English Discoveries Expert
๒. อบรมพื้นฐานภาษาในภูมิภาคเอเชีย
๓. อบรมภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาทุกชั้นปี
๔. บำรุงครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์สำหรับการใช้งานโปรแกรม English Discoveries Expert

การทำอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่

การเตรียมความพร้อมของการทำอากาศยานจังหวัดเชียงใหม่ : การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

การปรับปรุงเพื่อแก้ปัญหาข้อขัดข้องและเพิ่มระดับการให้บริการทำอากาศยานเชียงใหม่

๑) ลักษณะทางกายภาพของจังหวัดเชียงใหม่

ทางวิ่ง มีขนาดยาว ๓,๔๐๐ เมตร รองรับอากาศยานขนาด 4E แบบ Precision Instrument ได้ ๒๔ ลำ/ชั่วโมง

หลุมจอดอากาศยาน ๒๐หลุมจอด หลุมจอดประชิดอาคาร ๕ หลุมจอด หลุมจอด ระยะไกล ๑๕ หลุมจอด

อาคารคลังสินค้า อาคารคลังสินค้า ขนาด ๕,๖๐๐ ตร.ม.รองรับสินค้าได้ ๓๕,๐๐๐ ตัน/ปี มีการปรับปรุงขยายลานจอดรถยนต์เพิ่มพื้นที่จากเดิม เป็น ๔,๒๐๐ ตร.ม.

ที่จอดรถ จอดรถยนต์นั่งได้ประมาณ ๑,๐๐๐ คัน รถยนต์โดยสารได้ประมาณ 25 คัน

อาคารผู้โดยสาร อาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศขนาดพื้นที่ ๑๕,๐๐๐ ตร.ม. รองรับผู้โดยสารได้ ๒ ล้านคน/ปี รองรับในชั่วโมงคับคั่งได้ ๑,๐๐๐ คน และ อาคารผู้โดยสารภายในประเทศขนาดพื้นที่ ๑๘,๐๐๐ ตร.ม. รองรับผู้โดยสารได้ ๖ ล้านคน/ปี รองรับในชั่วโมงคับคั่งได้ ๑,๖๐๐ คน

๒) ข้อมูลและสถิติทำอากาศยานเชียงใหม่

- ปริมาณผู้โดยสารในชั่วโมงคับคั่งในปี ๒๕๕๔ : ระหว่างประเทศ ๒๗๕ คน ภายในประเทศ ๘๘๓ คน

- ปริมาณผู้โดยสารรวมระหว่างประเทศรายปีในปี ๒๕๕๔ : ทั้งสิ้น ๔๘๗,๙๘๙ คน

- ปริมาณผู้โดยสารรวมภายในประเทศรายปีในปี ๒๕๕๔ : ทั้งสิ้น ๓,๔๐๐,๙๙๒ คน

- ปริมาณเที่ยวบินในชั่วโมงคับคั่งในปี ๒๕๕๔ : ทั้งสิ้น ๑๔ เที่ยวบิน ซึ่งเป็น ภายในประเทศทั้งหมด

- ปริมาณเที่ยวบินรวมรายปี ในปี ๒๕๕๔ : ทั้งสิ้น ๓๒,๔๔๕ เที่ยวบิน

- เที่ยวบินระหว่างประเทศ ๔,๐๐๕ คน

- เที่ยวบินภายในประเทศ ๒๘,๔๔๐ เที่ยวบิน

- ความต้องการหลุมจอดอากาศยานในปี ๒๕๕๔ : ต้องการ ๘ หลุมจอด

- ปริมาณสินค้าและพัสดุไปรษณีย์ภัณฑ์ในปี ๒๕๕๔ รวม ๒๑,๔๘๔ ตัน

แนวทางการแก้ไขความแออัดลานจอดอากาศยานทำอากาศยานเชียงใหม่เพื่อการรองรับนักท่องเที่ยวในอาเซียน

๑) การจ้างสำรวจ ออกแบบและก่อสร้าง Corridor พร้อมติดตั้ง Moving Side Walk และ สะพานเทียบเครื่องบิน บริเวณหลุมจอดอากาศยาน หมายเลข ๙ โดยการก่อสร้าง Corridor พร้อมติดตั้ง ติดตั้งสะพานเทียบ จำนวน ๑ ชุด พร้อมอุปกรณ์ประกอบ และพื้นที่ให้สายการบินเช่าเป็นสำนักงาน ภายใน เขต Air Side (GSE)

๒) การก่อสร้างลานจอดอากาศยาน รองรับอากาศยานเชิงพาณิชย์ เช่น ก่อสร้างลานจอดอากาศยาน Private Jet (ถ้างตนเอง) จำนวน ๒ หลุมจอด พร้อมทางขับ (Taxi Lane) และก่อสร้างลานจอดอากาศยานเชิงพาณิชย์ขนาดเล็ก (GA) จำนวน ๓ หลุมจอด

กรณีการทำข้อตกลงความร่วมมือระหว่างท่าอากาศยานและการแข่งขัน

๑) ปี ๒๕๕๕ บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้ทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือระหว่างท่าอากาศยาน หรือ Sister Airport Agreement กับท่าอากาศยานนานาชาติหลวงพระบาง สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ซึ่งการทำความร่วมมือกันดังกล่าวเป็นการสร้างเครือข่ายทางธุรกิจ ทั้งด้านการรองรับสินค้าและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจการบิน ทั้งนี้ ท่าอากาศยานไทยได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงเป็น Sister Airport กับท่าอากาศยานมาแล้ว ๕ แห่ง ได้แก่ ท่าอากาศยานมิวนิก สหพันธรัฐเยอรมนี ท่าอากาศยานอินซอน สาธารณรัฐเกาหลี ท่าอากาศยานนาริตะ ประเทศญี่ปุ่น ท่าอากาศยานปักกิ่ง สาธารณรัฐประชาชนจีน และท่าอากาศยานออสติน สหรัฐอเมริกา ซึ่งการร่วมมือกันมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพด้านการตลาดของทั้ง ๒ ท่าอากาศยานให้มีการขยายตัวได้รวดเร็วยิ่งขึ้น และแต่ละท่าอากาศยานมีการบริหารงานที่มีจุดเด่นแตกต่างกัน โดยการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยมีนโยบายส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ไปศึกษาดูงานและแลกเปลี่ยนความรู้กับท่าอากาศยานดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาพัฒนาการให้บริการของท่าอากาศยานในความรับผิดชอบของการท่าอากาศยานแห่งประเทศไทยทั้ง ๖ แห่ง คือ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ ท่าอากาศยานดอนเมือง ท่าอากาศยานเชียงใหม่ ท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวง เชียงราย ท่าอากาศยานภูเก็ต และท่าอากาศยานหาดใหญ่

๒) ท่าอากาศยานเชียงใหม่ต้องการพัฒนาศักยภาพบริการให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นจึงได้เข้าร่วมประกวดโครงการสนามบินที่ดีที่สุดในโลกในกลุ่มท่าอากาศยานที่มีผู้โดยสารไม่เกิน ๕ ล้านคน/ปี ภายใต้โครงการ Airport Service Quality หรือ ASQ ซึ่งเป็นโครงการจัดอันดับท่าอากาศยานของ Airports Council International หรือ ACI ท่าอากาศยานเชียงใหม่ได้ตั้งเป้าหมายว่าจะต้องติดอันดับ ๑ ใน ๑๐ ภายในปี ๒๕๕๕ และติดอันดับ ๑ ใน ๕ ภายในปี ๒๕๕๗ ผลปรากฏว่า เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ACI ได้จัดอันดับท่าอากาศยานเชียงใหม่ เป็นท่าอากาศยานอันดับที่ ๔ ของโลก ที่มีคุณภาพการให้บริการดีที่สุดจากท่าอากาศยานที่เข้าร่วมทั้งหมด ๓๔ แห่งทั่วโลก โดยผลการตัดสินดังกล่าวมาจากแบบสอบถาม ทั้งหมด ๓๓๓ ข้อ ที่แจกให้กับผู้โดยสารถึงความพอใจเกี่ยวกับการใช้สนามบิน เช่น ความสะอาด บรรยากาศของท่าอากาศยาน ตลอดจนความสุภาพของเจ้าหน้าที่ และระบบความปลอดภัย เป็นต้น ทั้งนี้ จากการจัดอันดับดังกล่าวท่าอากาศยานเชียงใหม่ได้ประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและมีการบริการที่ประทับใจต่อผู้ใช้บริการมาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา

บทที่ ๓

ข้อสังเกตและข้อเสนอแนะ

จากการประชุมและการศึกษาข้อมูลของคณะอนุกรรมการในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) สรุปข้อสังเกตและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ภาคการศึกษา

- ประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการพัฒนาคนสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการควรให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน เนื่องจากเป็นกระทรวงฯ ที่รับผิดชอบเกี่ยวโยงกับเรื่องการศึกษา โดยมีรายงานเกี่ยวกับการจัดอันดับคุณภาพการศึกษาในประเทศต่างๆ ซึ่งในบรรดากลุ่มประเทศอาเซียน ๘ ประเทศ (ไม่รวมประเทศพม่าและลาว) ในเรื่องจำนวนนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๒ รองจากประเทศสิงคโปร์ แต่ด้านคุณภาพการศึกษาประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ ๘
- ด้านวิชาประวัติศาสตร์ที่บรรจุในหลักสูตรการเรียนการสอนในปัจจุบันมีเนื้อหาที่ก่อให้เกิดความแตกแยกระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน ก่อให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อกันซึ่งเป็นอุปสรรคในก้าวสู่การเป็นประชาคมอาเซียนที่มีเป้าหมายเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกลุ่มประเทศสมาชิก
- ควรพัฒนาทักษะความรู้ด้านภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาอาเซียน ให้กับเด็กและเยาวชนไทยมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประเทศไทยยังมีจุดอ่อนเรื่องภาษาเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศสมาชิกอื่นๆ ในอาเซียน โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ที่ถูกกำหนดให้เป็นภาษากลางของอาเซียน ดังนั้นภาคการศึกษาไทยต้องมีกระบวนการปรับเปลี่ยนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี อย่างมียุทธศาสตร์

ภาคการบริการและการท่องเที่ยว

- ควรมีการตั้งเป้าหมายการท่องเที่ยวที่แท้จริงในแง่ของคุณภาพการให้บริการมากขึ้น และเน้นการนำเสนอแหล่งท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมประเพณีและประวัติศาสตร์ของประเทศไทยซึ่งประเทศไทยมีความได้เปรียบเป็นอย่างยิ่ง
- ภาครัฐบาลและภาคเอกชนควรให้การสนับสนุนการท่องเที่ยวโดยกำหนดนโยบายต่างๆ เช่น การขยายเที่ยวบินในการเดินทางมาประเทศไทยให้มากที่สุด การจัดทำโปรแกรมแอปพลิเคชันเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ซึ่งสามารถดาวน์โหลดได้ในบริเวณสนามบิน การแจกเอกสารประชาสัมพันธ์แนะนำเกี่ยวกับโปรแกรมการท่องเที่ยวในประเทศไทย เป็นต้น

ภาคการเกษตร

- ควรส่งเสริมให้มีการพัฒนาด้านการตลาดของสินค้าเกษตรให้มากขึ้น เนื่องจากเดิมภาคเกษตรของไทยจะเน้นในด้านการผลิตเป็นหลัก อีกทั้ง ประเทศคู่แข่ง เช่น ประเทศจีนและเวียดนาม มีศักยภาพในการผลิตค่อนข้างสูง กล่าวคือ ผลผลิตต่อไร่มีปริมาณมากเป็นผลให้ต้นทุนการผลิตต่ำลง ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องมียุทธศาสตร์เชิงรับกับผลกระทบดังกล่าว
- การขาดแคลนบุคลากรด้านวิชาการเกษตร ซึ่งปัจจุบันมีนักศึกษาที่ให้ความสนใจในภาควิชานี้น้อยลง

ภาคการค้าการลงทุน

- นักลงทุนชาวไทยยังมองว่าการเปิดเสรีด้านการลงทุนเป็นการเปิดโอกาสให้นักธุรกิจต่างชาติเข้ามาลงทุนและแข่งขันกับธุรกิจภายในประเทศ เนื่องด้วยธุรกิจต่างชาติมีทุนขนาดใหญ่ (โดยเปรียบเทียบ) และมี

ความได้เปรียบในด้านอื่นๆ อีกมาก โดยสัมพันธ์ถึงประโยชน์ด้านอื่นๆ ที่จะได้รับจากการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นต่อผู้บริโภค การจ้างงาน และการพัฒนาคุณภาพของแรงงาน

- ประเทศไทยอาจใช้ประโยชน์จากการเป็นผู้ไปลงทุนในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ ได้แก่ กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม
- นักลงทุนไทยยังขาดศักยภาพและข้อมูลในการลงทุนในต่างประเทศ ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้การสนับสนุนรวมถึงการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายในส่วนของการส่งเสริมการลงทุนของนักลงทุนไทยในต่างประเทศ รวมถึงการให้ข้อมูลแก่นักลงทุนไทยในเรื่องของกฎหมายภายในประเทศนั้นๆ ประเพณีท้องถิ่นต่างๆ
- ภาคธุรกิจจำเป็นต้องปรับกลยุทธ์ในการทำงาน เช่น ธุรกิจที่มีความใกล้เคียงกันจะต้องร่วมมือกัน มีความเป็นลักษณะของพันธมิตรให้มากยิ่งขึ้น เพราะการเปิดเสรีด้านการลงทุนจะทำให้เกิดโอกาสในการขยายตลาด ในขณะเดียวกัน ก็จะทำให้สูญเสียโอกาสหากไม่มีความพร้อมที่ดีพอ

ข้อเสนอแนะในภาพรวม

- ปัจจุบัน หน่วยงานต่างๆ ของภาครัฐมีการดำเนินการเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน แต่เป็นการดำเนินการในลักษณะต่างคนต่างทำ ยังไม่มีหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นจุดศูนย์กลางที่รับผิดชอบ จึงขอเสนอว่ารัฐบาลควรมีการตั้งหน่วยงานขึ้นมารองรับในส่วนนี้เพื่อประสิทธิภาพในการดำเนินการเตรียมความพร้อมของประเทศไทยสู่การเป็นประชาคมอาเซียน

- ความล่าช้าของกระบวนการผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภา (มาตรา ๑๙๐) เพื่อแก้ไขกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ หรือกฎหมายระหว่างประเทศอื่นๆ ซึ่งอาจเป็นผลให้ประเทศไทยเสียเปรียบประเทศสมาชิกอื่นๆ ในอาเซียน